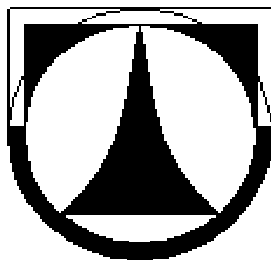

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
HOSPODÁŘSKÁ FAKULTA

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2006

RADKA MRNKOVÁ

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
HOSPODÁŘSKÁ FAKULTA

Studijní program: 6208 – Ekonomika a management

Studijní obor: Podniková ekonomika

VYBRANÉ PROBLÉMY KONKURZNÍHO ŘÍZENÍ
ANALYZOVANÉ NA KONKRÉTNÍM PŘÍPADU

SELECTED PROBLEMS OF THE BANKRUPTCY PROCEEDINGS
ANALYSED ON A SPECIFIC CASE

Číslo diplomové práce: DP – PE – KFÚ – 2006 25

RADKA MRNKOVÁ

Vedoucí práce: doc. Dr. Ing. Olga Hasprová, KFÚ

Konzultant: Ing. Olga Malíková, KFÚ

Ing. Vladimír Komeda, správce konkurzní podstaty

Počet stran: 92

Počet příloh: 21

Datum odevzdání: 12. 5. 2006

PROHLÁŠENÍ

Byla jsem seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 - školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím diplomové práce a konzultantem.

V Liberci dne 12. května 2006

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych poděkovala Ing. Malíkové z katedry financí a účetnictví za odborné vedení, podnětné rady a podporu při tvorbě diplomové práce.

Zvláštní poděkování patří panu Ing. Vladimíru Komedovi, správci konkurzní podstaty, který i navzdory své nemoci přislíbil pomoc při zpracování diplomové práce a k tomuto účelu poskytl množství studijních materiálů ze spisu konkrétního úpadce. Touto cestou mu také děkuji za možnost aktivně se podílet již čtvrtým rokem pod jeho přímým vedením na průběhu několika konkurzních řízení, dále pak za jeho trpělivost a čas, který mi ochotně věnoval. Tyto čtyři roky mne výborně připravily pro budoucí profesní růst, za což mu ještě jednou děkuji a přeji mu brzké uzdravení.

RESUMÉ

Konkurzní řízení nabývá na významu a stává se regulérní součástí našeho života. Proto cílem této diplomové práce je zpřehlednit pojmy jako je konkurz, úpadce, podstata, věřitel, pohledávka a v současné době i velmi diskutovaná rekodifikace stávajícího úpadkové práva. Ač si to věřitel nepřipouští, může se stát, že přesto, že navázání obchodního vztahu věnoval patřičnou pozornost, především vybíral solventního a spolehlivého partnera, nemusí být ve svých pohledávkách uspokojen. V tento okamžik nastupují dvě cesty řešení, z nichž jednou je individuální žaloba podle OSŘ a druhou návrh na prohlášení konkurzu na majetek dlužníka podle ZKV.

Diplomová práce je rozčleněna do dvou hlavních částí, a to teoretické a praktické. Teoretická část shrnuje stávající právní úpravu konkurzního řízení, vymezuje účastníky a osoby zúčastněné na konkurzním řízení a analyzuje fáze konkurzního řízení. Praktická část se zabývá rozбором konkurzního řízení úpadce Stavební podnik Ralsko, a. s., zejména pak příčinami úpadku, průběhem konkurzního řízení a prognózou budoucího vývoje. V závěru práce je nastíněna a zhodnocena rekodifikace úpadkového zákona.

SUMMARY

Bankruptcy proceedings is intensifying and comes to be a regular part of our lives. The focus of my thesis is to look at the main parts of bankruptcy and a new insolvency law. Even a creditor doesn't accept the possibility of claiming unsatisfying because of choosing a reliable and bankable business partner, this situation of unsatisfying can come. As a result two options can be used. The first is an individual complaint according to the Civil Court Rule and the other is a concept to pronounce bankruptcy.

My thesis is divided into two main parts, theoretical and practical. Theoretical part deals with the going legal regulation of bankruptcy, its participants and gives a detailed description of bankruptcy proceedings periods. Practical part specifies the concrete bankruptcy proceedings of the bankrupt Stavební podnik Ralsko, a. s.

KLÍČOVÁ SLOVA

dlužník	debtor
insolvence	insolvency
insolvenční zákon	code of insolvency
konkurz	bankrupt
konkurzní podstata	assets in bankruptcy
konkurzní řízení	bankruptcy proceedings
konkurzní soud	court of bankruptcy
pohledávka	receivable
prohlášení konkurzu	declaration of bankruptcy
předlužení	debts in excess
přezkumné jednání	review proceeding
příhláška pohledávky	application of receivable
rozvrh výtěžku	returns plan
soupis konkurzní podstaty	list of assets in bankruptcy
správce konkurzní podstaty	trustee in bankruptcy
úpadce	bankrupt
věřitel	creditor
věřitelský výbor	the board of creditors
zákon o konkurzu a vyrovnání	bankruptcy law

OBSAH

Resumé	6
Klíčová slova	7
Seznam použitých zkratk a symbolů	10
Úvod	11
<i>Teoretická část</i>	
1. Normativní úprava úpadkového práva	14
2. Účastníci a osoby zúčastnění na konkurzním řízení	17
2.1 Účastníci KŘ	17
2.2 Osoby zúčastnění na KŘ	21
3. Fáze konkurzního řízení	24
3.1 Přípravná fáze	24
3.2 Prohlášení konkurzu	29
3.3 Fáze vlastního konkurzu	33
3.4 Částečný rozvrh	45
3.5 Konečná zpráva	46
3.6 Rozvrh výtěžku	47
3.7 Zrušení konkurzu	49
<i>Praktická část</i>	
4. Předkonkurzní období – společnost Stavební podnik Ralsko, a. s.	50
4.1 Charakteristika společnosti	50
4.2 Vývoj hospodaření před konkurzem	51
4.3 Příčiny úpadkového hospodaření	53
5. Konkurzní období – úpadce Stavební podnik Ralsko, a. s.	55
5.1 Prohlášení konkurzu	55
5.2 Přihlášky pohledávek, volba věřitelského výboru	55
5.3 Přezkum pohledávek správcem konkurzní podstaty	56
5.4 Přezkumná jednání	58
5.5 Zjištění a zpeněžení konkurzní podstaty	61
5.6 Související soudní spory	64
5.7 Částečné rozvrhy	65

6. Zhodnocení průběhu konkurzu, prognóza budoucího vývoje	71
6.1 Zhodnocení dosavadního průběhu konkurzu	71
6.2 Prognóza budoucího vývoje	74
<i>Rekodifikace</i>	
7. Připravovaná právní úprava – insolvenční zákon	80
7.1 Zákon o konkurzu a vyrovnání versus insolvenční zákon	81
7.2 Zhodnocení rekodifikace úpadkového práva	85
 Závěr	 88
Seznam literatury	90
Seznam příloh	92

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ

Obecné

apod.	a podobně
atd.	a tak dále
atp.	a tak podobně
č.	číslo
ČR	Česká republika
mil.	milion
obr.	obrázek
odst.	odstavec
popř.	popřípadě
resp.	respektive
s.	strana
tab.	tabulka
tj.	to jest
tzv.	tak zvaný
ust.	ustanovení
vyd.	vydání
%	procento
§	paragraf

Odborné

a. s.	akciová společnost
IČ	identifikační číslo
KŘ	konkurzní řízení
ObčZ	občanský zákoník
ObchZ	obchodní zákoník
OSŘ	občanský soudní řád
OU	oddělené uspokojení
Sb.	sbírka zákonů
SJM	společné jmění manželů
SKP	správce konkurzní podstaty
ZKV	zákon o konkurzu a vyrovnání

ÚVOD

Slovo „konkurz“ pochází z latinského termínu „concursum creditorum“ a naznačuje se jím, že se jedná o souběh věřitelů, který se koná ve formě přihlašování pohledávek, aby bylo docíleno jejich uspokojení z konkurzní podstaty.

Konkurzní řízení je specifickou formou majetkového vypořádání. Základním předpokladem prohlášení konkurzu a následného vypořádání je úpadek dlužníka. Jde tedy o řešení krizového stavu v majetkové oblasti dlužníka. Hodnota majetku, který se stává předmětem konkurzu a tvoří konkurzní podstatu, musí postačovat alespoň k pokrytí nákladů konkurzního řízení.

Konkurzní řízení je tématem této diplomové práce z několika důvodů.

(1) V posledních letech je v tržních ekonomikách i v naší zemi nedílnou součástí života a častým jevem v podnikání. Tomu dokládá statistický vývoj počtu konkurzů v České republice, který rekapituluje následující tabulka.

Tab. 1: Přehled o stavu řízení v agendě konkurzu v ČR za období 1992 – 2005

Rok	Návrhy na prohlášení konkurzu	Soudy vyřízené návrhy	Soudy prohlášeno konkurzů
1992	352	123	1
1993	1105	418	66
1994	1826	921	294
1995	2400	1117	727
1996	2996	1716	808
1997	3311	2047	1251
1998	4306	2397	2019
1999	4516	2800	2321
2000	4650	4087	2491
2001	4036	3950	2473
2002	4002	3568	2155
2003	3918	3122	1728
2004	3720	2914	1597
2005	3358	2701	1380

Zdroj: *Komora specialistů pro krizové řízení a insolvenční v ČR* [online]. [cit. 22.3.2006].

Dostupné z <<http://www.kskri.cz/>>

V roce 1992, kdy výraz konkurz začal nabývat na významu, byl soudy prohlášen jediný konkurz. O čtyři roky později bylo zaznamenáno již 808 prohlášených konkurzů, v roce 1999 ve srovnání s předešlým rokem více než trojnásobek. Rokem 2000 se počet prohlášených konkurzů stabilizoval, rapidně však začal narůstat počet nevyřízených konkurzů. V roce 2001 nastal zlom a počet prohlášených konkurzů zaznamenal klesající tendenci, kterou si drží doposud, neboť v loňském roce bylo soudy prohlášeno pouhých 1380 konkurzních řízení.

Prognóza na rok 2006 odhaduje, že počet prohlášených konkurzů by neměl přesáhnout hranici 1330. Odborníci očekávají, že nynější klesající trend se změní vlivem nového insolvenčního zákona (v platnosti od 1.7.2007), který zavede institut osobního bankrotu určený fyzickým osobám, jež nejsou schopny splácet své dluhy.

(2) Je velmi zajímavým institutem, i když v podvědomí většiny lidí zatím spojený s nepříznivým dopadem na účastníky řízení (na úpadce ztrátou majetku, na věřitele nízkým uspokojením jejich pohledávek) a na zaměstnance úpadců (především ztrátou zaměstnání). Negativní pohled veřejnosti lze chápat i v souvislosti se specifickým výrazem „tunelování“, který znamená neregulérní snížení majetku úpadce na úkor uspokojení pohledávek věřitelů, ale ve prospěch úpadce nebo osob s ním spřízněných.

(3) Současné probíhající rekodifikace, tj. změny stávající právní úpravy. Nový insolvenční zákon byl již schválen poslaneckou sněmovnou, senátem a v dubnu 2006 podepsán prezidentem České republiky. Nově bude řešit úpadky jednotlivců v podobě osobních bankrotů, výrazně napomůže k urychlení konkurzů, zlepšení postavení věřitelů a k ozdravení problémových podniků reorganizací.

(4) Čtyřleté praxe v kolektivu konkurzního týmu.

Za důležité pro volbu tématu diplomové práce lze považovat i to, že pro její zpracování správce konkurzní podstaty poskytl přístup k údajům ze zcela konkrétního konkurzního

řízení, zahájeného podáním návrhu věřitelů v březnu roku 2001 a prohlášeného na majetek dlužníka v závěru roku 2002.

Stanovený rozsah a účel diplomové práce předznamenává, že předmětem zkoumání nebude institut vyrovnání či nuceného vyrovnání. V práci nebude zahrnuta ani oblast civilního soudního řízení, kde se v rámci konkurzního řízení rozhoduje ve věcech občanskoprávních, obchodněprávních, rodinněprávních a pracovněprávních.

Obsahově bude tato diplomová práce zaměřena na normativní úpravu úpadkového práva (zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, v platném znění), **analýzu jednotlivých fází konkurzního řízení z teoretického i praktického hlediska**. V další části bude **shrnut dosavadní průběh konkurzního řízení** na úpadce Stavební podnik Ralsko, a. s. Vzhledem k tomu, že konkurz bude v době zpracování tématu nadále ve fázi zpeněžování podstaty a řešení incidenčních a souvisejících sporů (i když po provedení částečných rozvrhů), **bude současně provedena prognóza budoucího vývoje**. Samotný závěr práce bude věnován rekodifikaci úpadkového práva s následným porovnáním se stávající právní úpravou.

TEORETICKÁ ČÁST

1. NORMATIVNÍ ÚPRAVA ÚPADKOVÉHO PRÁVA

Právní normou upravující úpadkové právo je **zákon č. 328/1991 Sb. „o konkursu a vyrovnání“** ve znění novely zákona č. 125/2002 Sb., s účinností od 1.5.2004.

Zákon je členěn do čtyř částí. V **části první**¹ je vymezen účel zákona, kterým je procesní zajištění ochrany věřitelů, spočívající v uspořádání majetkových poměrů dlužníka v úpadku. **Část druhá**² zákona obsahuje úpravu konkurzu. Jeho součástí je i úprava procesní formy nuceného vyrovnání³, při němž dochází k částečnému, poměrnému a jištěnému uspokojení věřitelů ostatních pohledávek. Nucené vyrovnání může navrhnout pouze dlužník. Návrh může být podán pouze v období od ukončení přezkumu pohledávek věřitelů do vydání rozvrhového usnesení konkurzním soudem. Nucené vyrovnání představuje určitou procesní i hmotněprávní alternativu ukončení konkurzního řízení oproti ukončení standardnímu – zrušením konkurzu po splnění rozvrhového usnesení. Zatímco zrušením konkurzu po splnění rozvrhového usnesení je obchodní společnost ze zákona (ust. § 68 odst. 3 písm. f) ObchZ) zrušena, a tak neodvratně směřuje k zániku výmazem z Obchodního rejstříku, s ukončením konkurzu nuceným vyrovnáním tento zákonný hmotněprávní účinek spojen není. Po ukončení konkurzu nuceným vyrovnáním tedy nic nebrání podnikateli (právníké či fyzické osobě) pokračovat v podnikatelské činnosti. **Část třetí**⁴ zákona upravuje druhý institut – vyrovnání, kterým je možno docílit poměrného uspokojení nároků věřitelů vůči dlužníkovi, u kterého jsou dány podmínky pro prohlášení konkurzu. Jde tedy o vypořádání se se závazky vůči věřitelům, aniž by bylo zahájeno konkurzní řízení. Dlužník může návrh na vyrovnání podat u příslušného soudu s tím, že v návrhu uvede, jaké vyrovnání věřitelům nabízí. Proces vyrovnání má striktně předepsaný režim zákonem o konkursu a vyrovnání. Tato forma se však v podmínkách ČR vyskytuje

---

¹ ust. § 1 – 3 ZKV

² ust. § 4 – 45 ZKV

³ ust. § 34 – 43 ZKV

⁴ ust. § 46 – 66 ZKV

velmi zřídka. **Část čtvrtá – společná ustanovení**⁵ obsahuje ustanovení o procesním řízení konkurzu a vyrovnání. **Část pátá – přechodná a závěrečná ustanovení**⁶ obsahuje zvláštní ustanovení o vedoucích pracovnících dlužníka a osobách blízkých úpadci (týká se zákazů či omezení nabývání majetku dlužníka – převod majetku ve lhůtě tří let od skončení konkurzu nebo vyrovnání na tyto osoby je neplatný), o podnikatelích v zemědělské výrobě (týká se nemožnosti prohlášení konkurzu na dlužníka v zemědělské prvovýrobě v období od 1. dubna do 30. září), je zde řešen vztah konkurzu k restitučním nárokům (do tohoto procesu se prolínají restituční zákony), jakož i konkurzy s cizím prvkem. [1]

Za účelem vypracování analýzy současných problémů konkurzního řízení, která by mohla pomoci při rekodifikaci úpadkového práva, byly dotázáni členové Komory specialistů pro krizové řízení a insolventi. Výsledky analýzy jsou shrnuty v následujících tabulkách.

Tab. 2: Analýza ukazatelů konkurzního řízení

Sledovaný ukazatel	Hodnota
Průměrný počet konkurzů na 1 SKP	5,15
Průměrná délka trvání 1 konkurzu	29,58 měsíců
Vyvedení majetku z podniku	53,25 % případů
Uspokojení věřitelů II. třídy	12,53 % pohledávek

Zdroj: Komora specialistů pro krizové řízení a insolventi v ČR [online]. [cit. 22.6.2005].
Dostupné z <<http://www.kskri.cz/>>

Z tabulky je patrné, že současná průměrná délka trvání jednoho konkurzu je téměř dva a půl roku (dle zpravodajství ČTK trvá řízení u stávajících 800 konkurzů již déle než 7 let). Průměrná hodnota uspokojení nároků věřitelů II. třídy dosahuje výše pouhých 12,53 %. Tento stav je zapříčiněn i tím, že ve více než polovině případů dochází k úmyslnému vyvedení majetku z podniku.

Tabulka č. 3 zachycuje výši finanční hotovosti, kterou má správce konkurzní podstaty k dispozici při přípravě konečného rozvrhu, tj. v distribuční fázi konkurzního řízení.

⁵ ust. § 66a – 66c ZKV

⁶ ust. § 67 – 73 ZKV

Tab. 3: Analýza finanční hotovosti k rozvrhu

Finanční hotovost k rozvrhu	Podíl konkurzů
Do 0,1 mil. Kč	32,71 %
0,1 – 1 mil. Kč	29,37 %
1 – 20 mil. Kč	33,75 %
Nad 20 mil. Kč	4,17 %

Zdroj: Komora specialistů pro krizové řízení a insolvenci v ČR [online].
[cit. 22.6.2005]. Dostupné z <<http://www.kskri.cz/>>

Z tabulky je zřejmé, že prohlášených konkurzů s finanční hotovostí k rozvrhu vyšší než je 20 000 000,00 Kč jsou pouhá čtyři procenta. Dosti častým jevem je, že prohlášený konkurz je zcela bez majetku a z tohoto důvodu musí zrušen a pohledávky věřitelů tak zůstávají neuspokojeny. Podíl takových konkurzů představuje celkem 33 %.

Poslední tabulka analyzuje prohlášené konkurzy podle počtu zaměstnanců, které úpadce dnem prohlášení konkurzu zaměstnává.

Tab. 4: Analýza konkurzů podle počtu zaměstnanců

Počet zaměstnanců	Podíl konkurzů
Bez zaměstnanců	73,58 %
1 – 5 zaměstnanců	14,89 %
6 – 20 zaměstnanců	5,66 %
Nad 20 zaměstnanců	5,87 %

Zdroj: Komora specialistů pro krizové řízení a insolvenci v ČR [online].
[cit. 22.6.2005]. Dostupné z <<http://www.kskri.cz/>>

Nejvíce prohlášených konkurzů, tj. v hodnotě převyšující 73 %, je zcela bez zaměstnanců. Konkurzů s více než 20 zaměstnanci je naopak pouhých 6 % z celkového počtu prohlášených konkurzů. [13]

2. ÚČASTNÍCI A OSOBY ZÚČASTNĚNÉ NA KONKURZNÍM ŘÍZENÍ

2.1 ÚČASTNÍCI KONKURZNÍHO ŘÍZENÍ

2.1.1 Dlužník - úpadce ⁷

Okamžikem prohlášení konkurzu (tím je v současné době vyvěšení usnesení o prohlášení konkurzu na úřední desce) se z dlužníka stává úpadce. Dlužníkovi vzniká povinnost poskytnout správci konkurzní podstaty informace, které mu umožňují zjištění konkurzní podstaty⁸, povinnost uzavřít své obchodní knihy a vypracovat účetní závěrku, dále neprodleně sestavit a odevzdat správci konkurzní podstaty správný a úplný seznam svého majetku a závazků (vztahujících se ke dni prohlášení konkurzu) s označením svých dlužníků. Úpadce je povinen správci předat své účetnictví včetně všech potřebných dokladů a poskytnout jemu na vyžádání ke všem skutečnostem nutná vysvětlení. [2]

2.1.2 Věřitelé ⁹

Věřitelé jsou účastníci konkurzu, kteří uplatňují v konkurzu nároky. V konkurzním řízení přitom mají stejná práva tuzemští i cizí věřitelé.

Konkurzní věřitelé (s pohledávkou do konkurzního řízení)

Oddělení věřitelé ¹⁰

Patří k věřitelům, kteří přihlásili svou pohledávku do konkurzu, uplatnili zde právo na oddělené uspokojení a jejich právo na oddělené uspokojení nebylo získáno v posledních dvou měsících před podáním návrhu na prohlášení konkurzu. Tito věřitelé mají za úpadcem pohledávku, která je zajištěna některým z těchto způsobů – zástavním právem,

---

⁷ ust. § 7 ZKV

⁸ ust. § 17 ZKV

⁹ ust. § 7 ZKV

¹⁰ ust. § 28 ZKV

zadržovacím právem, omezením převodu nemovitosti, zajištěním závazku převodem práva dlužníka ve prospěch věřitele, postoupením pohledávek.

Věřitelé mají právo, aby jejich pohledávka byla uspokojena z výtěžku zpeněžení věci, kterou byla zajištěna. Mohou být uspokojeni kdykoliv v průběhu konkurzu. Z výtěžku ze zpeněžení správce odečte náklady, které vznikly v souvislosti s jeho správou a zpeněžením. Ze získaného čistého výtěžku správce uspokojí odděleného věřitele a to maximálně ve výši 70 % výtěžku. Zbylých 30 % přejde do konkurzní podstaty a budou použity k uspokojení ostatních věřitelů. Jestliže pohledávka odděleného věřitele nebude uspokojena v plné výši, pak se neuspokojená část pokládá za pohledávku přihlášenou a bude uspokojena v rozvrhu společně s ostatními ve třídě, kam svojí povahou patří. [2]

Věřitelé s podmíněnou pohledávkou

Do konkurzního řízení je možné přihlásit i pohledávku vázanou na podmínku. Ručitel takto přihlašuje svoji pohledávku, která mu vůči úpadci vznikne, bude-li za něho plnit jeho závazek vůči věřiteli.

Ostatní konkurzní věřitelé

Tvoří základní skupinu věřitelů, kteří uplatňují nároky. Základním požadavkem je, že jejich pohledávky musí v den prohlášení konkurzu již existovat, tj. vznik jejich nároku spadá do předkonkurzního období. Konkurzními věřiteli se stávají poté, co *řádně* (tedy dle obecných náležitostí stanovených pro podání u soudu a specifických náležitostí daných příslušnými ustanoveními ZKV) a *včas přihlásí* svou pohledávku (nejpozději dva měsíce po prvním – řádném – přezkumném jednání).

Konkurzní věřitelé, jako účastníci konkurzního (soudního) řízení, mají obecná práva, kterými jsou právo účastnit se schůze konkurzních věřitelů, nahlížet do seznamu přihlášených pohledávek, popírat při přezkumném jednání pravost, výši a pořadí přihlášených pohledávek, domáhat se neúčinnosti právních úkonů úpadce, které se týkají majetku v konkurzní podstatě apod.

Konkurzní věřitelé (oddělení i ostatní) se člení do dvou tříd:

Věřitelé I. třídy¹¹

Tito věřitelé jsou uspokojováni na základě rozvrhového usnesení. Za pohledávky první třídy jsou považovány nároky úpadcových zaměstnanců z pracovněprávních vztahů vzniklé poslední tři roky před prohlášením konkurzu, pokud nejde o pohledávky za podstatou podle § 31 odst. 3 ZKV, nároky účastníků z penzijního připojištění se státním příspěvkem a pohledávky výživného ze zákona.

Věřitelé II. třídy¹²

Věřitelé druhé třídy jsou uspokojováni také na základě rozvrhového usnesení. Pohledávkami druhé třídy jsou veškeré ostatní pohledávky, které nejsou pohledávkami třídy první (např. i pohledávky z vypořádání SJM). [1]

Věřitelé podstaty¹³

Věřitelé podstaty jsou ti, kteří mají pohledávky za podstatou, tedy pohledávky vzniklé až po prohlášení konkurzu a vyvolané správcem konkurzní podstaty z potřeby konkurzního řízení. Věřitelé podstaty nejsou účastníky konkurzního řízení a jejich pohledávky mají být (měly by být) uspokojeny stoprocentně. Domáhat se jejich uspokojení je třeba přímo u správce. Tyto se uspokojují z konkurzní podstaty, bez ohledu na stav konkurzního řízení, jakmile byly určeny a staly se splatnými.

Pohledávkami za podstatou jsou *hotové výdaje a odměna SKP, náklady spojené s udržováním a správou podstaty, daně, poplatky, pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pojistné na všeobecné zdravotní pojištění, nároky věřitelů ze smluv uzavřených SKP, nároky ze smluv týkajících se provozování podniku.*

---

¹¹ ust. § 32 odst. 4 ZKV

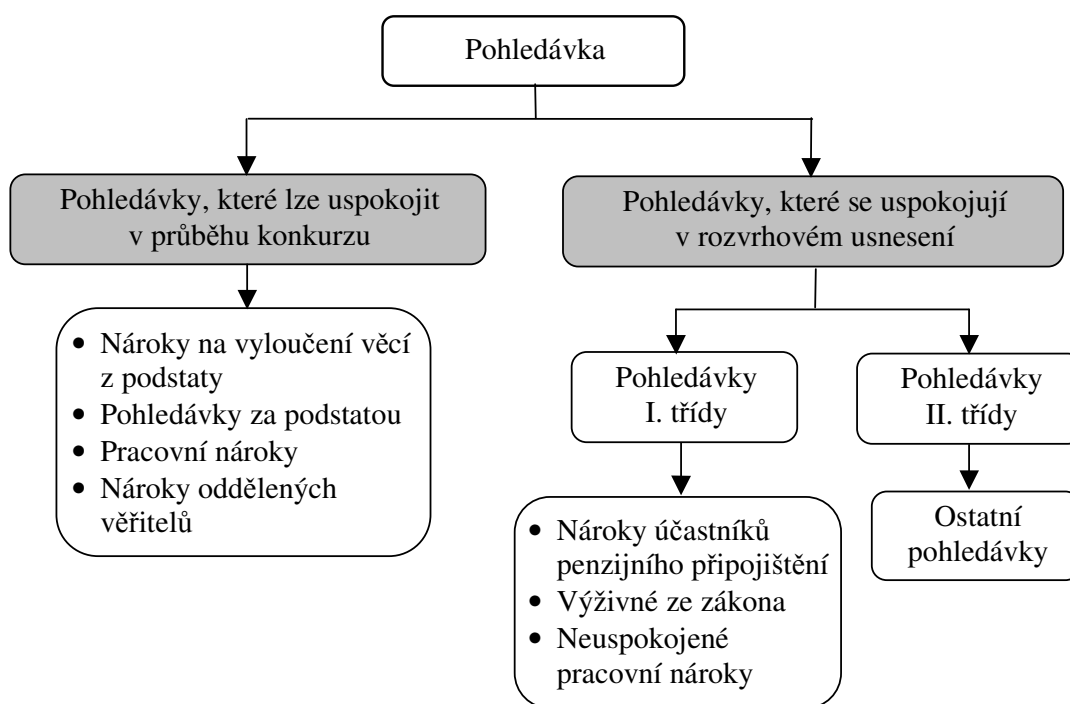
¹² ust. § 32 odst. 4 ZKV

¹³ ust. § 31 odst. 2 ZKV

Mezi věřitele podstaty patří i věřitelé s pracovními nároky¹⁴, kteří také své pohledávky uplatňují během konkurzního řízení. Mezi pracovní nároky patří *mzdové nároky úpadcových zaměstnanců, odměny z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, odstupné zaměstnanců apod.* [6]

Následující diagram zachycuje rozdělení pohledávek mezi pohledávky za podstatou a do konkurzního řízení.

Obr. 1: Členění pohledávek uspokojovaných v konkurzním řízení

Zdroj: BAŘINOVÁ, D., HÓTOVÁ, R. A HUČKOVÁ, H. *Konkurzní řízení v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2002. 173 s. ISBN 80-247-0138-3. s. 92

¹⁴ ust. § 31 odst. 3 ZKV

Věřitelé s nároky na vyloučení věcí z podstaty¹⁵

Tito věřitelé musí být dle platného znění konkurzního zákona v konkurzu uspokojeni stoprocentně. Úpadce může mít u sebe v okamžiku prohlášení konkurzu věci, které mu nepatří (věci z pronájmu – leasing, věci v komisi prodeji, věci zapůjčené apod.). Ten, komu věc patří, má nárok na její vyloučení z podstaty a je věřitelem s tímto nárokem, kterého se je možno domáhat žalobou na vyloučení věcí z konkurzní podstaty, čímž je zahájen incidenční spor.

Věřitelé vyloučení z uspokojení v konkurzu¹⁶

Některé pohledávky uplatňované věřiteli za úpadcem jsou z konkurzu zákonem zcela vyloučeny. Mezi takové pohledávky patří úroky, úroky z prodlení a poplatek z prodlení z pohledávek věřitelů vzniklých před prohlášením konkurzu, jestliže přirostly v době od prohlášení konkurzu, náklady účastníků řízení vzniklé účastí na řízení (soudní poplatky hrazené věřiteli ve sporných řízeních, cestovné k soudním jednáním, poštovní poplatky apod.), nároky věřitelů z darovacích smluv, mimosmluvní sankce postihující majetek úpadce (vesměš jde o pokuty ve správním řízení), smluvní pokuty vzniklé po prohlášení konkurzu. [1]

2.2 OSOBY ZÚČASTNĚNÉ NA KONKURZNÍM ŘÍZENÍ

2.2.1 Konkurzní soud

Ve věcech konkurzu a vyrovnání rozhodují příslušné **krajské soudy** (v Praze i jim na úroveň postavený Městský soud), v jehož obvodu se nachází obecný soud dlužníka (tj. okresní soud dle sídla, místa podnikání či bydliště dlužníka), což je tzv. místní příslušnost¹⁷. Při obsazení konkurzního soudu platí zásada, že celé konkurzní a vyrovnací řízení provádí rozvrhem určený **samosoudce**¹⁸ (vyloučeno senátní rozhodování). [2]

---

¹⁵ ust. § 19 odst. 2 ZKV

¹⁶ ust. § 33 odst. 1 ZKV

¹⁷ ust. § 85 odst. 2 a 3 OSŘ

¹⁸ ust. § 36s odst. 3 a § 36b odst. 2 OSŘ

Pravomoci konkurzního soudu vycházejí z občanského soudního řádu, resp. pro konkurz a vyrovnání se přiměřeně používají jeho ustanovení, nestanoví-li zákon o konkurzu a vyrovnání jinak.

2.2.2 Správce konkurzní podstaty ¹⁹

Správce konkurzní podstaty je osobou s hlavní úlohou v konkurzním řízení a osobou na řízení zúčastněnou. Vstupuje do řady úpadcových práv, hájí zájmy konkurzních věřitelů a zajišťuje řádný průběh konkurzu.

Vybírá se ze seznamu správců, který vede konkurzní soud. Zde jsou zapsány osoby splňující podmínky pro ustanovení správcem konkurzní podstaty. Správce je vybrán konkurzním soudcem projednávajícím návrh na prohlášení konkurzu.

Správce začíná působit ve své funkci po doručení usnesení o jeho ustanovení správcem, avšak s účinností od data prohlášení konkurzu. Dle ust. § 14 a § 14a ZKV na správce přechází veškerá oprávnění nakládat s majetkem podstaty a všechna další práva a povinnosti, které přísluší úpadci v případě, že tyto souvisí s majetkem v konkurzní podstatě.

Správce po prohlášení konkurzu nadále vede úpadcův podnik. Znamená to, že uzavírá veškeré smlouvy s dodavateli, vystupuje v úloze zaměstnavatele, zajišťuje řádné vedení účetnictví a plnění daňových povinností, je procesně způsobilý k vedení sporů namísto úpadce. Je jedno, zda se jedná o spory, jejichž příčina vznikla před nebo po prohlášení konkurzu na majetek úpadce, ale rozhodující je, že se týkají majetku sepsaného do konkurzní podstaty.

Správce zjišťuje, vyhledává a zpeněžuje majetek patřící do konkurzní podstaty, přezkoumává pohledávky, které si do konkurzu přihlásili věřitelé úpadce, vypořádává společné jmění manželů (v případě nevypořádaného společného jmění manželů před konkurzem) a plní další zákonem nebo soudem stanovené povinnosti.

---

¹⁹ ust. § 8 ZKV

Správce je povinen průběžně předkládat věřitelskému výboru ke schválení vyúčtování svých hotových výdajů. Dle platného znění zákona o konkurzu a vyrovnání je správce povinen uzavřít pojistnou smlouvu pro případ své odpovědnosti za škodu způsobenou v souvislosti s výkonem funkce a toto pojištění hradí ze svých prostředků. [6]

3. FÁZE KONKURZNÍHO ŘÍZENÍ

Základním předpokladem prohlášení konkurzu je existence úpadku dlužníka. Ten je možno vymezit dvojím způsobem, a to jako platební neschopnost (insolvenci) nebo jako předlužení.²⁰ Insolvence znamená neschopnost plnit své splatné závazky z důvodu nedostatku peněžních prostředků a to po delší dobu (délka není zákonem vymezena) a vůči několika věřitelům. Předlužení znamená, že splatné závazky dlužníka jsou vyšší než jeho majetek. Zjednodušeně lze říci, že dle výkazu Rozvaha lze předlužení zjistit porovnáním cizích zdrojů s aktivy celkem. [2, 4]

Schéma průběhu konkurzního řízení je k dispozici v příloze č. 1.

3.1 PŘÍPRAVNÁ FÁZE

Přípravná fáze konkurzního řízení počíná běžet podáním návrhu na prohlášení konkurzu na majetek dlužníka, resp. doručením tohoto návrhu na podatelnu konkurzního soudu. Tímto okamžikem vzniká konkurznímu soudu povinnost zkoumat procesní a materiální podmínky konkurzu. Přípravná fáze končí soudním rozhodnutím o návrhu. [10]

Součástí přípravné fáze může být řízení o ochranné lhůtě, jestliže návrh na prohlášení konkurzu nepodal dlužník a jestliže dlužník navrhl povolení ochranné lhůty. Součástí přípravné fáze může být i předběžná správa²¹. Do přípravné fáze lze zahrnout i odvolací řízení, jestliže se navrhovatel odvolá proti usnesení, jímž byl návrh na prohlášení konkurzu zamítnut. Lze sem zahrnout i řízení dovolací, pokud odvolací soud usnesení o zamítnutí návrhu na prohlášení konkurzu potvrdil a navrhovatel podal proti usnesení odvolacího soudu dovolání. [6]

---

²⁰ BAŘINOVÁ, D., HÓTOVÁ, R. A HUČKOVÁ, H. *Konkurzní řízení v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2002. 173 s. ISBN 80-247-0138-3. s. 21

²¹ ust. § 9a – 9c ZKV

3.1.1 Osoby povinné podat návrh na prohlášení konkurzu

Podat návrh na prohlášení konkurzu na svůj majetek je dle ust. § 3 odst. 1 ZKV povinna právnická či fyzická osoba (podnikatel), která je v úpadku. Přitom není rozhodné, zda je dlužník v úpadku formou insolvence nebo předlužení. Výjimku tvoří právnická osoba v likvidaci, která je povinna podat na svůj majetek návrh na prohlášení konkurzu pouze v případě předlužení, nikoliv v případě insolvence.

Dle ust. § 3 odst. 2 ZKV má povinnost podat návrh na prohlášení konkurzu také likvidátor právnické osoby v likvidaci (je-li předlužena), zákonný zástupce fyzické osoby či správce podniku, pokud byl pravomocně zastaven výkon rozhodnutí prodejem podniku prováděný podle OSŘ, protože cena věcí, práv a jiných majetkových hodnot patřících k podniku nepřevyšuje hodnotu splatných závazků patřících k podniku a dlužník nemá jiný podnik.

Návrh není povinen podat prokurista (není statutárním orgánem), nucený správce (ten je pouze oprávněn k podání návrhu na prohlášení konkurzu), ani žádný vedoucí zaměstnanec.

3.1.2 Osoby aktivně legitimované k podání návrhu na prohlášení konkurzu²²

Procesně oprávněn (tj. aktivně legitimován) k podání návrhu na prohlášení konkurzu je dlužník nebo kterýkoli z jeho věřitelů. Okamžikem podání návrhu se dlužník či věřitel stává účastníkem konkurzního řízení. Totéž neplatí o osobách povinných k podání návrhu na prohlášení konkurzu (kromě samotného dlužníka), neboť ti podávají návrh jménem osoby, za kterou jednájí, a nikoliv svým jménem. [5]

3.1.3 Náležitosti návrhu na prohlášení konkurzu

Věřitel je dle ust. § 4 odst. 2 ZKV povinen ve svém návrhu doložit existenci splatné pohledávky, přičemž není rozhodné, zda je pohledávka již předmětem soudního řízení nebo zda již byla věřiteli přiznána pravomocným rozhodnutím soudu. Současně není nutné, aby byla pohledávka dlužníkem písemně uznána. Rozhodné je, zda pohledávka existuje po

---

²² ust. § 4 odst. 1 ZKV

právu a je splatná, nikoliv to, zda je dlužníkem evidována v jeho účetnictví. Ve fázi rozhodování o návrhu na prohlášení konkurzu soud neprovádí o pohledávce důkazní řízení. Pohledávka je soudem považována za doloženou, jestliže dlužník nevznesl důvod pro popření pohledávky či existenci pohledávky dokládají předložené listiny.

Dlužník musí dle ust. § 4 odst. 3 ZKV v návrhu uvést okolnosti, které naznačují jeho úpadek ve formě insolvence, předlužení, popřípadě úpadek v obou formách. V podaném návrhu musí být jmenovitě uvedeni nejméně dva věřitelé, výše prostředků na účtech a v pokladně dlužníka a dále výše závazků, které má dlužník po lhůtě splatnosti. K návrhu na prohlášení konkurzu je nutné připojit seznam majetku, závazků a dále seznam všech dlužníků, věřitelů a jejich adres. [6, 10]

3.1.4 Účinky podání návrhu na prohlášení konkurzu²³

Účinky podání návrhu na prohlášení konkurzu začnou působit od okamžiku, kdy se dlužník seznámí se skutečností, že na něho byl podán návrh na prohlášení konkurzu. Pokud byl návrh podán věřitelem, začnou účinky působit od doručení návrhu dlužníkovi soudem. Jestliže návrh podal sám dlužník, účinky nastávají podáním návrhu.

Počínaje tímto dnem je dlužník povinen zdržet se jednání směřujícího ke zmenšení jeho majetku s výjimkou běžné obchodní činnosti. Porušení této povinnosti má za následek neplatnost právních úkonů, kterými dlužník svůj majetek zmenšil, přičemž se jedná o neplatnost dle ust. § 39 ObčZ. Na výzvu soudu je povinen sestavit seznam svého majetku a závazků s uvedením svých dlužníků, věřitelů a ve stanovené lhůtě jej příslušnému soudu odevzdat. Své dlužníky i věřitele musí dlužník označit nezaměnitelným způsobem. Je tomu tak proto, aby jmenovaný správce konkurzní podstaty mohl vymáhat pohledávky od dlužníků, aby konkurzní soud mohl usnesení o prohlášení konkurzu doručit v daném čase známým věřitelům a aby bylo možné porovnat přihlášené pohledávky věřitelů s účetnictvím dlužníka. [6]

---

²³ ust. § 4a odst. 1, 2 ZKV

V této fázi mohou nastat i další skutečnosti. Soud může vyzvat navrhovatele, aby zaplatil jím určenou výši zálohy na náklady konkurzu (částka se pohybuje až do výše 50 000 Kč). Soud však tento krok učinit nemusí, pokud je evidentní, že dlužníkův majetek náklady konkurzu pokryje. Od povinnosti platit zálohu na náklady konkurzu jsou osvobozeni pouze navrhovatelé mající pohledávku, která vyplývá ze mzdových nároků, které jim náležejí z pracovního poměru. Další skutečností je, že dlužník může navrhnout povolení ochranné lhůty, a to do 15 dnů od doručení návrhu na prohlášení konkurzu soudem²⁴. [2]

3.1.5 Ochranná lhůta²⁵

Ochranná lhůta dává možnost dlužníkovi uspokojivě řešit majetkové poměry a předejít prohlášení konkurzu. Návrh na povolení ochranné lhůty je oprávněn podat pouze dlužník, a to do 15 dnů od doručení návrhu na prohlášení konkurzu soudem. Ochrannou lhůtu může navrhnout pouze v případě, že návrh na prohlášení konkurzu podal věřitel či jiná osoba k podání aktivně legitimovaná a za podmínky, že zaměstnává v pracovním poměru minimálně 50 osob.

Návrh na povolení ochranné lhůty musí obsahovat podrobný seznam veškerého majetku, úplný seznam věřitelů a závazků. Současně je dlužník povinen předložit vlastní návrh řešení pracovních poměrů v průběhu trvání ochranné lhůty a poslední zpracovanou účetní závěrku.

Ochranná lhůta se povoluje na dobu tří měsíců, přičemž může být soudem prodloužena maximálně o další tři měsíce. V době trvání ochranné lhůty věřitelé nemohou vymáhat své pohledávky proti dlužníkovi výkonem rozhodnutí (výjimku tvoří pohledávky ze mzdových nároků, z titulu daní, poplatků, cel a pojistného na zdravotní a sociální pojištění), dále se přerušují zahájená řízení a již nařízený výkon rozhodnutí proti dlužníkovi nelze provést. Jelikož jde o fázi po podání návrhu na prohlášení konkurzu, dlužník je dle ust. § 4a odst. 1 ZKV povinen zdržet se jednání směřujícího ke zmenšení svého majetku s výjimkou běžné obchodní činnosti. [1, 10]

---

²⁴ vysvětlení v pododdílu 3.1.5 Ochranná lhůta

²⁵ ust. § 5a až 5e ZKV

Ochranná lhůta končí dnem uplynutí doby, na kterou byla povolena, zastavením konkurzního řízení (věřitel vzal návrh na prohlášení konkurzu zpět), prohlášením konkurzu (byly zjištěny důvody pro prohlášení konkurzu), **povolením vyrovnání** (v ochranné lhůtě je možné podat návrh na vyrovnání), popřípadě **zamítnutím návrhu na prohlášení konkurzu** (z důvodu nedostatku majetku dlužníka nebo z důvodu nesplnění podmínek pro prohlášení konkurzu). [2]

3.1.6 Předběžná správa²⁶

Součástí přípravné fáze, tj. fáze do prohlášení konkurzu, může být ustanovení předběžného správce soudem. Předběžný správce se neustanovuje ve všech případech, ale pouze pokud okolnosti nasvědčují tomu, že dlužník je v úpadku a je nezbytně nutné zjistit a zajistit veškerý dlužníkův majetek a přezkoumat jeho účetnictví. Dlužník je v této fázi oprávněn nakládat se svým majetkem pouze se souhlasem správce. V opačném případě by byl takový úkon dlužníka považován za neúčinný.

Předběžný správce má obdobná oprávnění jako správce konkurzní podstaty. Jeho funkce končí okamžikem prohlášení konkurzu nebo zproštěním jeho funkce soudem. Soud zproští předběžného správce funkce, jestliže zjistí, že pominuly důvody k jeho ustavení, tj. vyšlo najevo, že majetek dlužníka není nutno zjistit nebo zajistit. [6, 2]

3.1.7 Rozhodnutí soudu I. stupně o návrhu na prohlášení konkurzu

Soud I. stupně může o návrhu na prohlášení konkurzu podaného dlužníkem rozhodnout následujícími způsoby:

- návrh odmítne, neboť nebyly odstraněny vady návrhu a tedy není možné ho projednat²⁷,
- řízení zastaví pro zpětvzetí návrhu

Navrhovatel může vzít návrh až do prohlášení konkurzu zpět; soud na základě zpětvzetí návrhu řízení zastaví, pokud s tím souhlasí všichni navrhovatelé, kteří k řízení přistoupili,

---

²⁶ ust. § 9a až § 9c ZKV

²⁷ ust. § 43 odst. 2 OSŘ

- řízení zastaví, protože nejsou splněny procesní podmínky (např. návrh podala osoba, která ho není oprávněna podat),
- návrh zamítne z důvodu neprokázání úpadku dlužníka,
- návrh zamítne pro nedostatek majetku (je-li zřejmé, že majetek dlužníka nebude postačovat k úhradě nákladů konkurzu²⁸),
- prohlásí konkurz.

O návrhu na prohlášení konkurzu podaného věřitelem může soud I. stupně rozhodnout takto:

- návrh odmítne z důvodu neodstranění vad návrhu a následné nemožnosti jeho projednání⁷,
- řízení zastaví pro zpětvzetí návrhu,
- řízení zastaví, neboť nejsou splněny procesní podmínky (např. návrh podala jménem věřitele osoba, která neměla oprávnění k podání; návrh byl podán již po pravomocném prohlášení konkurzu),
- návrh zamítne z důvodu nedostatku aktivní legitimace na straně navrhovatele (navrhovatel není v době návrhu na prohlášení konkurzu věřitelem dlužníka),
- návrh zamítne z důvodu neprokázání úpadku dlužníka,
- návrh zamítne pro nedostatek majetku (je-li zřejmé, že majetek dlužníka nebude postačovat k úhradě nákladů konkurzu²⁹),
- prohlásí konkurz. [1, 6]

3.2 PROHLÁŠENÍ KONKURZU³⁰

Jsou-li dány podmínky konkurzu, prohlásí konkurzní soud usnesením na majetek dlužníka konkurz. Vydané usnesení musí obsahovat jméno a bydliště (obchodní jméno nebo název, sídlo a IČ) úpadce a jméno jmenovaného správce konkurzní podstaty. Dále výzvu, aby věřitelé ve lhůtě delší než 30 dní a kratší než 3 měsíce přihlásili u soudu veškeré své pohledávky (nejpozději však do 2 měsíců od konání prvního přezkumného jednání) a

---

²⁸ ust. § 12a odst. 4 ZKV

²⁹ ust. § 12a odst. 4 ZKV

³⁰ ust. § 12a ZKV

současně vyzve ty, kteří mají vůči úpadci závazky, aby již plnění neposkytovali úpadci, ale správci konkurzní podstaty. [2]

Okamžikem vyvěšení usnesení o prohlášení konkurzu na úřední desku soudu, který konkurz prohlásil, se z dlužníka stává úpadce a nastávají účinky prohlášení konkurzu. (nezáleží přitom na datu, ke kterému bylo úpadci doručeno, neboť ani případné odvolání úpadce proti usnesení o prohlášení konkurzu nemá na účinky prohlášení vliv).

Usnesení o prohlášení konkurzu se úpadci doručuje do vlastních rukou a taktéž všem ostatním účastníkům řízení (tj. navrhovatelům). Kromě vyvěšení na úřední desku soudu, je povinné zveřejnění v Obchodním věstníku a v elektronické evidenci úpadců³¹. Dále soud tuto skutečnost oznamuje orgánu, který vede obchodní (živnostenský) rejstřík a všem katastrálním úřadům. [2, 8]

Účinky prohlášení konkurzu lze rozdělit na **hmotněprávní a procesní**³² a je nutné je důkladně rozlišovat. Mezi **hmotněprávní účinky** patří:

(a) ztráta dispozičních práv úpadce k veškerému majetku

Oprávnění nakládat s majetkem úpadce přechází na správce konkurzní podstaty. Úkony činěné úpadcem jsou vůči konkurzním věřitelům neúčinné s výjimkou takových úkonů, které by vedly k rozšíření podstaty (např. přijetí daru, dědictví),

(b) možnost třetích osob odstoupit od smlouvy

Osoba, která s úpadcem uzavřela smlouvu, od ní může odstoupit, tzn. že vzniklý právní vztah zaniká, a to dnem doručení druhé straně (pokud však druhá strana v době uzavření smlouvy o prohlášení konkurzu věděla, odstoupit nelze). Pokud byla smlouva uzavřena podle občanského zákoníku, právní vztah se ruší kompletně, tj. jakoby smlouva nikdy neexistovala. Pokud byla smlouva uzavřena podle obchodního zákoníku, právní vztah zcela nezaniká a ze zákona zůstávají zachovány takové účinky smluvního vztahu jako je právo smluvní pokuty a právo na náhradu škody.

---

³¹ elektronická evidence úpadců je dostupná z <http://www.justice.cz/>

³² ust. § 14 ZKV

(c) splatnost pohledávek a závazků

Dnem prohlášení konkurzu se stávají nesplatné pohledávky a závazky úpadce, které mají být uspokojeny z konkurzní podstaty, splatnými. Z tohoto důvodu je nutné přihlašovat do konkurzního řízení i pohledávky, které by za jiných okolností ještě nebyly splatné.

(d) zánik příkazů, plných mocí a prokury

Plné moci udělené dlužníkem zanikají dnem právní moci usnesení o prohlášení konkurzu. Ostatní úpadcovy příkazy a dosud nepřijaté návrhy na uzavření smlouvy (jestliže se týkají majetku patřícího do podstaty) zanikají vyvěšením usnesení na úřední desku soudu. Uvedené důsledky plynou z ust. § 14 odst. 1 ZKV, tedy z úpadcovy ztráty dispozičních práv k majetku spadajícího do konkurzní podstaty.

(e) nepřípustnost započtení na majetek podstaty

Započtení vymezuje způsob zániku závazku, ke kterému může dojít, pokud existují dvě vzájemné splatné pohledávky obou obchodujících stran. Lze ho provést jednostranně či dohodou. Prohlášením konkurzu tato možnost zaniká. Věřitel tak musí svůj dluh v plné výši uhradit do konkurzní podstaty, svou pohledávku pak může přihlásit do konkurzního řízení a následně počkat na výši uspokojení v rámci konkurzního řízení.

(f) zánik SJM úpadce a jeho manžela

Prohlášením konkurzu zaniká společné jmění úpadce a jeho manžela. Ta část, kterou používal úpadce k podnikání, spadá vždy do podstaty.

(g) výpovědi nájemních a podnájemních smluv

Správce má právo vypovědět nájemní (podnájemní) smlouvu a smlouvu o výpůjčce v zákonem stanovené výpovědní lhůtě. V případě smlouvy sjednané na dobu určitou nesmí být výpovědní lhůta delší než 3 měsíce. Nájemné zaplacené nájemcem předem je nutné přihlásit do konkurzního řízení dle ust. § 20 ZKV.

Prohlášení konkurzu s sebou nese i významné **účinky procesní povahy**, mezi než patří:

(a) přerušení řízení

Dnem prohlášení konkurzu se řízení o nárocích, kde účastníkem je úpadce, přerušují. Tato řízení se týkají majetku patřícího do konkurzní podstaty nebo nároků, které mají být uspokojeny z tohoto majetku. Na návrh správce lze v řízení pokračovat (s výjimkou řízení o pohledávkách; ty je nutno přihlásit v konkurzu) a účastníkem řízení se místo úpadce stává správce. Do řízení, která se přerušují, patří i řízení o povolení vkladu do katastru nemovitostí, kde převádějícím je úpadce. V případě, že je konkurz na majetek dlužníka prohlášen ještě před rozhodnutím o povolení vkladu do katastru nemovitostí, je vlastníkem nemovitosti stále úpadce, neboť vlastnické právo přechází na nabyvatele až vkladem do katastru nemovitostí. Také řízení o neplatnost výpovědi nebo jiného rozvázání pracovního poměru se přerušuje. Zaměstnanec v tomto případě musí podat návrh na pokračování v řízení a to proti správci.

Mezi řízení, která se nepřerušují, patří trestní řízení, řízení o výživném nezletilých dětí a řízení o výkon rozhodnutí (rozhodnutí soudu o návrhu na výkon rozhodnutí, nikoliv samotný výkon rozhodnutí, neboť soud nemůže provést exekuci, a tak uspokojit věřitele).

(b) zahájení řízení

Řízení o nárocích, které se týkají majetku patřícího do podstaty nebo které mají být uspokojeny z tohoto majetku, lze zahájit pouze na návrh správce nebo proti správci. Úpadce již není oprávněn být v pozici navrhovatele ani v pozici odpůrce.

(c) nemožnost provedení výkonu rozhodnutí

Prohlášením konkurzu nelze na majetek dlužníka provést výkon rozhodnutí (samotnou exekuci), neboť by byl zmenšen majetek patřící do konkurzní podstaty.

(d) zánik práv na oddělené uspokojení

Právo na oddělené uspokojení zaniká, jestliže se vztahuje na majetek spadající do konkurzní podstaty, který věřitelé získali v posledních dvou měsících před podáním návrhu na prohlášení konkurzu anebo po podání tohoto návrhu. V případě, že byly věci,

práva nebo pohledávky v této době zpeněženy, patří do podstaty získaný výtěžek a věřitel takovéto pohledávky bude uspokojen spolu s ostatními jinými věřiteli.

(e) stavění lhůty pro zánik SJM

K vypořádání SJM je dle ust. § 150 odst. 4 ObčZ stanovena tříletá lhůta. Pokud v této době nedojde k vypořádání SJM, má se za to, že si jej manželé vypořádali podle stavu, v jakém každý z nich věci ze SJM pro potřebu svou, své rodiny a domácnosti výlučně jako vlastník užívá. U nemovitých věcí platí, že podíly obou manželů jsou stejné. Konkurzní zákon prohlášením konkurzu tuto lhůtu staví a to z toho důvodu, aby jejím marným uplynutím nedošlo k vypořádání dříve zaniklého SJM v rozporu s pravidly uvedenými zákonem o konkurzu a vyrovnání. [2]

3.3 FÁZE VLASTNÍHO KONKURZU

Fáze vlastního konkurzu začíná dnem prohlášení konkurzu. V této fázi dochází ke zjišťování konkurzní podstaty, věřitelé přihlašují své pohledávky, uskutečňuje se přezkum přihlášených pohledávek, dochází k vymáhání plnění do konkurzní podstaty a jejímu zpeněžení. Do této fáze se řadí i uspokojování nároků z titulu vyloučeného majetku z podstaty, uspokojování nároků na oddělené uspokojení, pohledávek za podstatou a pracovních nároků³³. [6]

3.3.1 Zjišťování konkurzní podstaty

Konkurzní podstatu tvoří majetek podléhající konkurzu. Do majetku, který spadá do konkurzu, patří vlastní majetek dlužníka, který mu patřil v den prohlášení konkurzu a který nabyt za konkurzu. Dále je to majetek patřící do konkurzní podstaty z vypořádání společného jmění úpadce a jeho manžela a majetek jiných osob, který tyto osoby nabyly na základě neúčinných právních úkonů dlužníka³⁴. Do konkurzu spadají i věci, práva a pohledávky.

---

³³ ust. § 13 a násl. ZKV

³⁴ ust. § 6 odst. 3 ZKV

Majetek spadající do konkurzní podstaty lze dle zákona o konkurzu a vyrovnání obecně třídit. Z hlediska druhů se **jedná o peněžní prostředky v hotovosti, peněžní prostředky na bankovních účtech, movité věci** (včetně rozpracované výroby), **nemovité věci** (evidované i dosud neevidované v katastru nemovitostí) a **pohledávky za úpadcovými dlužníky** (za poskytnutá plnění, ze směnek, z pojistných plnění, smluvní pokuty, úroky a úroky z prodlení, reklamační nároky, nároky na vydání bezdůvodného obohacení apod.).

Správce při zjišťování konkurzní podstaty využívá různých zdrojů³⁵. Vychází zejména ze seznamu majetku a závazků vyhotoveného úpadcem, z účetnictví a dokladů (návrhy smluv, dohody, upomínky, žaloby, rozhodnutí soudů), které správci úpadce odevzdal, z úpadcových informací a svědeckých výpovědí dalších osob (např. zaměstnanců úpadce a osob spolupracujících s úpadcem na základě smluv). [1, 9]

Veškeré podklady musí úpadce poskytnout správci do 30 dnů od prohlášení konkurzu. Neučiní-li tak, soud je oprávněn nařídit úpadci vydáním usnesení, aby tuto povinnost dodatečně splnil a poučí jej o případných následcích dle ust. § 126 odst. 1 TZ „Porušení povinnosti v řízení o konkurzu a vyrovnání“ a dle ust. § 256 odst. 1 písm. d) TZ „Poškození věřitele“. V případě, že úpadce neposkytne dostatečnou součinnost při zjišťování konkurzní podstaty, lze na základě souhlasu soudu učinit prohlídku obydlí úpadce (pokud je používáno k podnikání).

Pro přesné zjištění konkurzní podstaty správce využívá i dalších subjektů, které jsou povinny správci na jeho písemnou žádost poskytnout součinnost³⁶. Jedná se o orgány veřejné správy (finanční úřady, katastrální úřady, orgány evidující motorová vozidla, středisko cenných papírů, pojišťovny, pošty apod.). [2, 6]

3.3.2 Soupis podstaty

Zjištěný majetek³⁷ správce sepíše do listiny zvané soupis podstaty, který je základním dokumentem pro zpeněžení majetku v podstatě. Tento soupis není veřejnou listinou.

---

³⁵ ust. § 17, § 17a, § 17b ZKV

³⁶ ust. § 9d až § 9f ZKV

³⁷ vysvětlení v pododdílu 3.3.1 Zjišťování konkurzní podstaty

S majetkem tvořícím soupis podstaty může nakládat pouze správce anebo osoba, které dal správce k tomuto souhlas. V soupisu správce uvede zvlášť movité věci, nemovité věci, pohledávky, jiná majetková práva³⁸, finanční majetek, podnik³⁹ a dále věci, které mají být vydány oprávněným osobám⁴⁰. [2]

Každá věc, pohledávka, právo nebo jiná majetková hodnota musí být v soupisu popsána natolik určitě, aby ji nebylo možno zaměnit s jiným majetkem. Součástí soupisu je ocenění provedené úpadcem nebo správcem (na žádost věřitelského výboru je ocenění provedeno znalcem). V soupisu musí být uvedena poznámka o nárocích uplatněných jinými osobami anebo poznámka o jiných důvodech, které zpochybňují zařazení⁴¹. [6]

Soupis podstaty je možné podle potřeby v průběhu trvání konkurzního řízení aktualizovat, tzn. doplňovat o nově najevo vyšlé věci, pohledávky, práva a jiné majetkové hodnoty, a to až do předložení konečné zprávy soudu. Jakmile však správce zahrne majetek do konkurzní podstaty, může vyloučení majetku ze soupisu ve prospěch třetí osoby nastat třemi způsoby: (1) mimosoudní dohodou uzavřenou se správcem, (2) rozhodnutím soudu na základě vylučovací (excindační) žaloby, nebo pokud (3) správce dobrovolně vyhověí námitce vlastníka.

Vylučovací žalobu podává osoba, která namítá neopodstatněnost zapsání příslušného majetku do soupisu podstaty. Tuto žalobu podává proti správci na základě výzvy učiněné konkurzním soudem s tím, že nárokuje vyloučení majetku z podstaty. [2, 6]

Neúčinné právní úkony

Jedním z účinků prohlášení konkurzu je ztráta dispozičních práv úpadce⁴². Pokud úpadce dále činí právní úkony, které vedou k zúžení konkurzní podstaty, jedná se o neúčinné právní úkony. Pro větší ochranu konkurzních věřitelů je v zákoně stanoveno, že úkony dlužníka, učiněné v posledních šesti měsících před podáním návrhu na prohlášení konkurzu a po podání návrhu, mohou být neúčinné, pokud dlužník úmyslně krátil

---

³⁸ goodwill, práva průmyslová, know-how

³⁹ ust. § 5 ObchZ – soubor hmotných, jakožto i osobních a nehmotných složek podnikání

⁴⁰ tzv. restituční nároky

⁴¹ ust. § 19 odst. 1 ZKV

⁴² vysvětlení v oddílu 3.2 Prohlášení konkurzu

konkurzní podstatu. Zákon neúčinné úkony taxativně vymezuje. Jedná se o právní úkony, kterými se dlužník podílí na založení právnické osoby, nabývá majetkovou účast v obchodní společnosti či družstvu, převádí věci, práva a jiné majetkové hodnoty ze svého majetku na jiné osoby bezplatně nebo za nápadně nevýhodných podmínek, na sebe přejímá nepřiměřené závazky, odmítá dědictví nebo dar, aniž k tomu měl závažný důvod, uzavírá smlouvy o nájmu nebo o výpůjčce svého majetku, nebo k tomuto majetku zřizuje věcné břemeno za nápadně nevýhodných podmínek. [2]

Odporovatelné právní úkony

Dalším prostředkem vymáhání majetku do konkurzní podstaty je odporovatelnost. I v tomto případě se jedná o úmysl krátit věřitele, avšak s tím rozdílem, že správce musí odporovat právním úkonům dlužníka žalobou u soudu. Právní úkony, kterým může správce odporovat v zákoně taxativně vymezeny nejsou. Rámcově se jedná například o právní úkony učiněné dlužníkem s úmyslem zkrátit své věřitele s tím, že druhá strana úmysl znala a dále to mohou být úkony mezi dlužníkem a osobami jemu blízkými (příbuznými). [2]

3.3.3 Provozování podniku v průběhu konkurzu ⁴³

Prohlášením konkurzu provozování podniku nekončí. To je ukončeno správcem na základě vydaného usnesení soudu, který tak rozhodne po vyjádření věřitelského výboru. Provozování podniku je ze zákona nutné ukončit, pokud ke dni prohlášení konkurzu nebyl podnik úpadce fakticky provozován či nelze předpokládat, že dalším provozováním podniku by správce získal příjmy do konkurzní podstaty umožňující vyšší uspokojení konkurzních věřitelů. Pro případné provozování podniku během konkurzu má správce právo učinit příslušná opatření potřebná k zajištění dalšího provozování podniku, avšak pouze se souhlasem věřitelského výboru. [6]

3.3.4 Přihlášky pohledávek

Přihlašování pohledávek věřitelů je jednou z nejdůležitějších fází v konkurzním řízení. Přihláška pohledávky má písemnou podobu. Pomocí ní věřitel uplatňuje v konkurzním

---

⁴³ ust. 18a odst. 2, 3 ZKV

řízení u soudu pohledávku za úpadcem na peněžité i nepeněžité plnění. Účelem podání přihlášky věřitele je vytvoření podkladu pro rozhodování soudu o tom, kolik věřitelů se konkurzu účastní, a tedy jaký majetek je k uspokojení těchto věřitelů zapotřebí. [7]

Pohledávky za úpadcem si přihlašují konkurzní věřitelé, kteří současně uvedou, zda uplatňují oddělené uspokojení (patří k odděleným věřitelům)⁴⁴. Pohledávky za úpadcem si nepřihlašují věřitelé pohledávek za podstatou⁴⁵, věřitelé s nárokem na vyloučení věci z podstaty (uspokojení na základě vylučovací žaloby)⁴⁶, věřitelé pohledávek vzniklých z pracovních nároků³⁷ a manžel úpadce, jemuž vznikla pohledávka z vypořádání SJM.

Pohledávku je nutné přihlásit **řádně a včas**⁴⁷, čímž se z věřitele stává účastník konkurzního řízení (konkurzní věřitel). Přihlášky se podávají u soudu⁴⁸, nikoliv u správce konkurzní podstaty, a to dvojmo. Druhý stejnopis přihlášky věřitele správci doručuje konkurzní soud.

Jak je uvedeno v pododdílu 2.1.2, **řádně** přihlášenou pohledávkou se rozumí taková pohledávka, která obsahuje všechny náležitosti, jak obecné, tak zvláštní. Mezi obecné náležitosti dle OSŘ patří řádné označení sebe jako věřitele, řádné označení úpadce, datum a vlastnoruční podpis. Za zvláštní náležitost přihlášky dle ZKV je považován právní důvod pohledávky (poskytnutí služby, dodání zboží apod.), její výše vyjádřená v tuzemské měně, kopie listin, z nichž jednotlivé pohledávky vyplývají (důkazy) a to, zda jde o pohledávku vykonatelnou (pravomocně rozhodnutou ve správním či soudním řízení - rozhodnutí státních notářství, exekutorský zápis, vykonatelný rozhodčí nález atd.) či nevykonatelnou.

Výše přihlášené pohledávky se skládá z jistiny a celkové výše příslušenství k době prohlášení konkurzu. Za příslušenství pohledávky se ze zákona pokládají úroky, úroky z prodlení, poplatek z prodlení a náklady spojené s jejím uplatněním (např. soudní poplatky, náklady právního zastoupení, cestovní výdaje spojené se soudním řízením). Nepeněžité pohledávky (např. závazek něco dodat, zhotovit, vytvořit) a peněžité

---

⁴⁴ vysvětlení v pododdílu 2.1.2 Konkurzní věřitelé (věřitelé s pohledávkou do konkurzního řízení)

⁴⁵ vysvětlení v pododdílu 2.1.2 Věřitelé podstaty

⁴⁶ vysvětlení v pododdílu 2.1.2 Věřitelé s nároky na vyloučení věcí z podstaty

⁴⁷ vysvětlení v pododdílu 2.1.2 Konkurzní věřitelé (ostatní konkurzní věřitelé)

⁴⁸ vysvětlení v oddílu 2.2. Osoby zúčastněné na konkurzním řízení

pohledávky neurčité výše musí být vyčísleny odhadem konkrétní výše pohledávky a vyjádřeny v domácí měně. [1, 2, 6]

Pohledávku je zapotřebí doložit i důkazy (dodací list, protokol o předání díla či věci, prohlášení o uznání závazku apod.), o které se existence (pravost) pohledávky opírá, neboť důkazní břemeno nese věřitel. [7]

3.3.5 Věřitelské orgány⁴⁹

Věřitelé ovlivňují průběh konkurzního řízení prostřednictvím orgánů. Nejvyšším je schůze konkurzních věřitelů, na které je volen věřitelský výbor (popřípadě zástupce věřitelů).

Schůzi konkurzních věřitelů svolává vždy soud. První schůze se koná většinou ihned po prvním přezkumném jednání. Základním úkolem této schůze je zjištění stanovisek potřebných pro další vedení konkurzu a zvolení věřitelského orgánu. Hlasuje se na základě výše přihlášených pohledávek a pro přijetí je třeba nadpoloviční většiny hlasů přítomných konkurzních věřitelů. [7]

Věřitelský výbor se volí v případě, že je konkurzních věřitelů více než 50. V opačném případě se volí zástupce věřitelů. Zatímco zástupce věřitelů je pouze jeden, počet členů ve věřitelském výboru se pohybuje od 3 do 9. Každý člen musí mít také svého náhradníka, který nastupuje namísto člena v případě, že tento přestane být konkurzním věřitelem. Věřitelský výbor je svoláván správcem, z vlastní iniciativy nebo považuje-li to soud za nutné, pak i soudem samotným. Věřitelský výbor je povinen spolupracovat se správcem a chránit společné zájmy konkurzních věřitelů.

Mezi pravomoci výboru patří dohlídka na činnosti správce, schvalování zadávání některých činností třetím osobám správcem, navrhování schůzí konkurzních věřitelů,⁵⁰ oprávnění žádat o provedení znaleckého posudku na majetek v konkurzní podstatě,⁵¹

---

⁴⁹ ust. § 10 a § 11 ZKV

⁵⁰ ust. § 10 odst. 1 ZKV

⁵¹ ust. § 18 odst. 5 ZKV

vyjadřování se k formě prodeje majetku z konkurzní podstaty (mimo dobrovolnou veřejnou dražbu)⁵² apod. [2]

3.3.6 Přezkum pohledávek správcem konkurzní podstaty

V tomto relativně samostatném řízení se výrazně uplatňuje postavení, poslání i povinnost správce podstaty. Úkolem správce je veškeré podané přihlášky přezkoumat. Je odpovědný za úplné přezkoumání jednotlivých přihlášek. V případě, že přihlášku nelze přezkoumat pro neúplnost nebo jiné vady, je správce povinen vyzvat přihlašovatele k opravě nebo doplnění přihlášky⁵³ a poskytnout mu k tomu lhůtu 15 dnů od doručení výzvy do vlastních rukou. Z důvodu hmotněprávních důsledků musí správce současně přihlašovatele poučit o tom, jak je nutno opravu nebo doplnění provést a také, že je poté nutno toto podání adresovat konkurznímu soudu ve dvojím vyhotovení. Pokud přihlašovatel opravu nebo doplnění přihlášky neučiní uvedeným způsobem a v uvedené lhůtě, nebude se dále k jeho přihlášce pohledávky přihlížet. O tomto následku musí být přihlašovatel správcem rovněž poučen. [2, 4, 6]

Významnou povinností správce podstaty je **sestavit z doručených přihlášek seznam**. Při soupisu správce tyto přihlášky přezkoumává, především podle úpadcových obchodních (účetních) knih a jiných dokladů, případně na základě vyjádření se samotného úpadce k přihlášeným pohledávkám.

V seznamu správce uvede jméno věřitele (jméno, obchodní jméno nebo název), bydliště (u fyzických osob), sídlo a identifikační číslo (u právnických osob), právní důvod a výši jeho pohledávky. U oddělených věřitelů označí věc nebo právo, kterým zajišťují pohledávku a také musí v soupisu pohledávek označit, zda se jedná o pohledávku vykonatelnou či nevykonatelnou. V seznamu povinně uvede, které pohledávky uznává, které popírá a z jakého důvodu. [7]

---

⁵² ust. § 27 odst. 2 ZKV

⁵³ ust. § 20 odst. 3 ZKV

Seznam se člení na tři samostatné oddíly: (a) pohledávky s právem na oddělené uspokojení (oddělení věřitelé)⁵⁴, (b) pohledávky I. třídy⁵⁵, (c) pohledávky II. třídy⁴³.

Do seznamu se nezařazují pohledávky, u nichž věřitel nesplnil výzvu správce k doplnění či opravě, dále pohledávky opožděně u soudu podané⁵⁶, pohledávky vyloučené z uspokojení⁵⁷, náklady účastníků řízení jim vzniklé účastí na konkurzním řízení a další nároky věřitelů z konkurzního řízení vyloučené, jak bylo rozvedeno v pododdílu 2.1.2. [10]

Seznam věřitelů vypracovaný správcem podstaty je základním dokumentem, který správce předkládá soudu před zahájením přezkumného jednání jako otevřený dokument. Otevřeným dokumentem je tento podklad proto, že v průběhu soudního jednání se do tohoto dokumentu zaznamenávají další podstatné skutečnosti z průběhu tohoto řízení. Soudce do dokumentu u jednotlivých pohledávek zaznamenává, zda pohledávku v průběhu jednání popírá některý z přítomných věřitelů či úpadce (i když popření úpadcem nemá účinky v průběhu konkurzního řízení), případně zaznamenává i změny ve výroku správce podstaty proti písemně předloženému návrhu. Upravený a soudcem podepsaný seznam věřitelů je součástí protokolu z jednání pořízeného soudem. [2]

3.3.7 Přezkumné jednání⁵⁸

Účelem přezkumného jednání je přezkoumat přihlášené pohledávky těch věřitelů, kteří své pohledávky přihlásili ve lhůtě stanovené v usnesení o prohlášení konkurzu. Jednání nařizuje soud, a to závazně. Není tedy založeno na úvaze soudu, zda jednání nařídí či nenařídí.

Soud k jednání povinně předvolává správce podstaty a úpadce, a to obsílkou doručovanou do vlastních rukou, tedy s modrým pruhem, s poučením o nezbytnosti jejich účasti. Účast konkurzních věřitelů povinná není. [2, 7]

---

⁵⁴ vysvětlení v pododdílu 2.1.2 Konkurzní věřitelé (oddělení věřitelé)

⁵⁵ vysvětlení v pododdílu 2.1.2 Konkurzní věřitelé (ostatní konkurzní věřitelé)

⁵⁶ ust. § 20 odst. 3 a § 22 odst. 2 ZKV

⁵⁷ ust. § 33 odst. 1 ZKV

⁵⁸ ust. § 21 odst. 5 ZKV

Úvodem přezkumného jednání jsou věřitelé seznámeni se stavem úpadcova majetku, s počtem přihlášených pohledávek a s tím, zda existují oddělení věřitelé a jaký je objem jejich přihlášených pohledávek.⁵⁹ Poté následuje čtení jednotlivých přihlášených pohledávek. Soudce na základě seznamu přihlášek přednáší každou přihlášku zvlášť a uvede u ní, zda je správcem uznána nebo popřena – včetně toho, do jaké výše a z jakého důvodu. Následně vyzve nejprve úpadce, pak správce a nakonec všechny přítomné konkurzní věřitele, aby se k právě čtené pohledávce vyjádřili. Ti mohou pohledávku **popřít** co do **pravosti, výše, pořadí i popřít právo na oddělené uspokojení**.

Pojem *pravost* znamená skutečnost, zda přihlášená pohledávka vůbec existuje a zda obsahuje správný právní důvod. Pojem *pořadí* znamená, že zařazení pohledávky do určité třídy či dokonce zařazení pohledávky mezi oddělené věřitele odpovídá skutečnosti. Popřít pořadí pohledávky nemůže správce, neboť sám zařazuje do skupin. Pojem *výše*⁶⁰ označuje jistinu pohledávky a celkovou výši příslušenství. [7]

Jakékoli popření pohledávky zapíše soud do seznamu přihlášek předloženého správcem. Do tohoto seznamu se poznamenají i veškeré zjištěné pohledávky. Takto upravený tvoří součást soudního zápisu o přezkumném jednání. [9]

Přihlášky pohledávek, které jsou podány později než dva měsíce od prvního přezkumného jednání, jsou z uspokojení v konkurzu vyloučeny a dále se k nim nepřihlíží.⁶¹ O této skutečnosti vyrozumí věřitele správce. [9]

Výsledek přezkumných jednání pro věřitele spočívá buď v:

1. zjištění jeho pohledávky

Pohledávka se pokládá za zjištěnou, byla-li uznána správcem a nebyla-li popřena žádným z konkurzních věřitelů. Popření pohledávky úpadcem se do seznamu přihlášek pouze poznamená, ale nemá na zjištění pohledávky vliv. V tomto případě

---

⁵⁹ POHL, T. *Krok za krokem konkurzem a vyrovnáním*. 1. vyd. Praha: Prospektrum, 2000. 317 s. ISBN 80-7175-092-1. s. 127

⁶⁰ vysvětlení v pododdílu 3.3.4 Přihlášky pohledávek

⁶¹ ust. § 20 odst. 8 ZKV

již věřitel nemusí činit žádné další kroky a jeho pohledávka bude zařazena do rozvrhového usnesení a poté poměrně uspokojena. Stává se vykonatelnou.

2. popření jeho pohledávky

V souvislosti s popřením pohledávky mohou nastat tyto případy:

➤ *Správce nebo jiný konkurzní věřitel popře nevykonatelnou pohledávku*

SKP vyzve věřitele popřené nevykonatelné pohledávky, aby ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení výzvy podal žalobu u konkurzního soudu na určení existence pohledávky určovací žalobou. Současně správce poučí věřitele o tom, že pokud v uvedené lhůtě žalobu nepodá, k pohledávce se dále nebude přihlížet. V žalobě se věřitel může dovolávat pouze právního důvodu uvedeného v přihlášce a pohledávku uplatňovat pouze do výše v ní uvedené,

➤ *Správce nebo jiný konkurzní věřitel popře vykonatelnou pohledávku*

V tomto případě není na věřiteli, aby se domáhal určení pravosti vykonatelné pohledávky, ale naopak na správci nebo popírajícím věřiteli, aby on podal žalobu na určení neexistence věřitelovy pohledávky, tzv. *negativní určovací žalobu*. [6]

Spory související s popřením pohledávky jsou řazeny do tzv. **incidenčních sporů**.

3.3.8 Zvláštní přezkumné jednání

Zvláštní přezkumné jednání je soudem nařízen za účelem přezkoumání (zjištění nebo popření) pohledávek, které byly do konkurzu přihlášeny po lhůtě stanovené usnesením soudu o prohlášení konkurzu. K opožděně přihlášeným pohledávkám se přihlíží pouze tehdy, byly-li přihlášeny ve lhůtě dvou měsíců ode dne konání přezkumného jednání. K později došlým přihláškám se již nepřihlíží. Nevýhodou těchto věřitelů je, že nemohou popírat pohledávky věřitelů přezkoumaných na prvním přezkumném jednání. V ostatních směrech je průběh zvláštního přezkumného jednání shodný s řádným přezkumným jednáním⁶². [2]

---

⁶² vysvětlení v pododdílu 3.3.7 Přezkumné jednání

3.3.9 Vymáhání pohledávek⁶³

Správce je povinen vymáhat ve prospěch podstaty peněžité i nepeněžité pohledávky, které má úpadce za svými dlužníky. Patří sem i pohledávky z bezdůvodného obohacení, na náhradu škody za statutárními orgány úpadce, členy dozorčího orgánu úpadce apod.

Povinnost vymáhat pohledávky zaniká, není-li možné náklady na vymáhání pohledávek krýt z podstaty. Řešením pro krytí těchto nákladů je poskytnutí zálohy konkurzními věřiteli. [6]

3.3.10 Zpeněžení podstaty⁶⁴

Majetek evidovaný v soupisu konkurzní podstaty bez poznámky, tj. bez pochybností, že se jedná o majetek úpadce, může správce zpeněžit (ostatní pouze v případě, že jde o majetek bezprostředně ohrožen zkázou nebo zničením). Při zpeněžování musí správce dbát na zásadu efektivního zpeněžení. [2, 9]

Majetek v konkurzní podstatě lze zpeněžit třemi způsoby: (a) **prodejem mimo dražbu**, (b) **veřejnou dražbou** a (c) **zpeněžením ve výkonu rozhodnutí** (dle OSŘ).

Prodej mimo dražbu

Prodej mimo dražbu je možné provést pouze se souhlasem soudem. Ten při svém rozhodování přihlédne zejména k vyjádření věřitelského výboru, k době předpokládaného zpeněžení a také k nákladům, které by bylo nutné vynaložit na další udržování a správu podstaty.

V rámci prodeje mimo dražbu je nutné rozlišit přímý prodej, veřejnou soutěž, veřejné výběrové řízení a aukci. Těmito formami může správce prodat i úpadcovy obtížně vymahatelné nebo sporné pohledávky. Prodej mimo dražbu je nejlevnějším a nejrychlejším řešením zpeněžování podstaty. [2]

---

⁶³ ust. § 27 odst. 4 ZKV

⁶⁴ ust. § 27 a § 27a ZKV

Zpeněžení veřejnou dražbou⁶⁵

Pro zpeněžení majetku ve veřejné dražbě nepotřebuje správce souhlas soudu, ani vyjádření věřitelského výboru. Zákon vymezuje dva druhy dražeb, a to dobrovolnou a nedobrovolnou. Dobrovolná dražba je prováděna na návrh vlastníka (v tomto případě správce konkurzní podstaty), nedobrovolná dražba se provádí prostřednictvím návrhu věřitele. V rámci konkurzního řízení je majetek zpeněžován výhradně dražbou dobrovolnou.

Mezi majetek, který rozhodně nelze zpeněžit veřejnou dražbou dobrovolnou patří např. cenné papíry, práva z duševního vlastnictví, věci, na nichž vázne zákonné předkupní právo státu (kulturní památky, přírodní útvary) nebo spoluvlastníků, byty a nebytové prostory s právem nájemců na přednostní nabytí vlastnictví, nemovitosti, jejichž vlastnictví je omezeno předkupním právem zapsaným v katastru nemovitostí, movité věci, k nimž bylo uplatněno zadržovací právo.

Výše dražebníkovy odměny je vymezena zákonem a činí maximálně 10 % z vydražené ceny, nejvýše však 1 000 000,00 Kč. Pokud výtěžek z dražby přesahuje částku 10 000 000,00 Kč, odměna se může zvýšit o 1 % z vydražené ceny přesahující částku 10 000 000,00 Kč. Odhad ceny provádí dražebník v závislosti na ceně v místě a čase obvyklé.

Dle zákona č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, je dražebník povinen vydat **dražební vyhlášku**, která obsahuje informace o dražebníkovi, místu a čase konání dražby, označení a popisu předmětu dražby, nejnižším podání (ve výši 60 % obvyklé ceny), minimálním příhozu, výši dražební jistoty, způsobu jejího složení a dále datum a čas, kdy se uskuteční prohlídka dražené věci. Dražební vyhlášku je nutné vyvěsit na úřední desku obecního úřadu a okresního soudu, a to nejpozději 15 dní před zahájením dražby a pokud se jedná o nemovitost, tak 30 dní před zahájením dražby.

Okamžikem udělení příklepu přechází vlastnictví k předmětu dražby na vydražitele. Podmínkou je, aby řádně a včas uhradil cenu dosaženou vydražením. Zpeněžením majetku

---

⁶⁵ dle zák. č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách

zanikají veškerá zajišťovací práva (zástavní, zadržovací). Věcná břemena váznoucí na předmětu dražby zůstávají přechodem vlastnictví nedotčena. [2, 6]

Zpeněžení ve výkonu rozhodnutí

(1) Prodej podle ustanovení o soudním výkonu rozhodnutí

Na návrh správce konkurzní podstaty zahájí soud řízení o výkonu rozhodnutí, které se týká majetku zapsaného v soupisu podstaty. Správce zde vystupuje jako oprávněný a jemuž bude náležet výtěžek z prodeje. Zpeněžení majetku provádí soud dle OSŘ.

(2) Prodej exekucí

Exekuce je prováděna soudním exekutorem dle zákona č. 120/2001 Sb., exekuční řád. Správce zašle příslušnému soudu návrh na provedení exekuce, v němž označí exekutora. Soud poté správcem vybraného exekutora pověří provedením exekuce. Ten vydá exekuční příkaz (příkaz k provedení exekuce) k prodeji věcí movitých nebo nemovitých. Záleží na tom, jaký způsob navrhl oprávněný (správce). [2]

3.3.11 Související soudní spory

Související soudní spory vyvolané konkurzem jsou takové spory, k nimž by nedošlo, kdyby nebyl na majetek dlužníka prohlášen konkurz. Jedná se například o spory z neúčinných a odporovatelných právních úkonů⁶⁶, spory o vyloučení věcí, pohledávek, práv a jiných majetkových hodnot ze soupisu podstaty⁴³, spory o pravost, výši a pořadí pohledávky⁶⁷, spory o (ne)platnost smlouvy (včetně sporu o určení vlastnického práva), spory o vydání věci a spory o náhradu škody. [6]

3.4 ČÁSTEČNÝ ROZVRH

Částečným rozvrhem povolí soud uspokojit věřitele v době, kdy ještě nebyla schválena konečná zpráva. Musí však být splněny následující podmínky. S navrženým částečným rozvrhem souhlasí věřitelský výbor, celkový stav zpeněžení konkurzní podstaty umožňuje

---

⁶⁶ vysvětlení v pododdílu 3.3.2 Soupis podstaty

⁶⁷ vysvětlení v pododdílu 3.3.7 Přezkumné jednání

provedení částečného rozvrhu a je zřejmé, že tím nebude ohroženo provedení rozvrhu po konečné zprávě.

Částečný rozvrh umožňuje uspokojit věřitele alespoň částečně dříve a tím nevzniká dojem zbytečného prodlužování konkurzu a zadržování výtěžku patřícího věřitelům.

V konečné zprávě a konečném rozvrhu se pak uvede, v jakém rozsahu již byly pohledávky uspokojeny částečným rozvrhem a jakou část zbývá uspokojit. [2, 6]

3.5 KONEČNÁ ZPRÁVA

Konečnou zprávu předloží správce konkurznímu soudu poté, co je zpeněžen veškerý majetek z podstaty⁶⁸, jsou ukončeny všechny spory týkající se konkurzní podstaty⁶⁹ a pravomocně vyloučeny nedobytné pohledávky a neprodejné věci, práva a jiné majetkové hodnoty z podstaty.

S konečnou zprávou správce zároveň předkládá vyúčtování své odměny a výdajů, tedy vyčíslí pohledávku za podstatou. Pro předložení konečné zprávy je ze zákona stanovena lhůta 18 měsíců. Lze ji však prodloužit a v praxi se to stává běžně. Příčinou většinou bývají neukončené soudní spory.

Předloženou konečnou zprávu soud musí přezkoumat, projedná se správcem shledané chyby nebo nejasnosti a vyzve ho k jejich odstranění či doplnění. Po odstranění chyb uvědomí soud úpadce a konkurzní věřitele o tom, že konečná zpráva byla vyhotovena a vyvěšena na úřední desce soudu. Konkurzní věřitelé a úpadce mohou proti konečné zprávě podat námitky, a to do 15 dnů ode dne vyvěšení na úřední desku soudu.

Po uplynutí patnáctidenní lhůty je soudem nařízeno jednání (i v případě, že nebyly vzneseny žádné námitky), kterého se účastní správce, úpadce a členové věřitelského výboru. Na základě tohoto jednání soud rozhodne, zda schválí finální verzi konečné zprávy či nikoliv. Usnesení o schválení poté vyvěsí na úřední desku soudu. [2, 6]

---

⁶⁸ vysvětlení v pododdílu 3.3.10 Zpeněžení podstaty

⁶⁹ vysvětlení v pododdílu 3.3.11 Související soudní spory

Vyúčtování odměny správce

Správce konkurzní podstaty má nárok na odměnu za svoji činnost a na náhradu svých hotových výdajů. Jeho odměna vychází z:

- (1) z částky, které bylo dosaženo zpeněžením konkurzní podstaty, jak naznačuje následující tabulka

Tab. 5: Odměna správce ze zpeněžení podstaty

Poř.	Popis	Výše odměny
1.	do 300 000 Kč	45 000 Kč
2.	z přebývajících částky až do 3 000 000 Kč	15 %
3.	z přebývajících částky až do 40 000 000 Kč	10 %
4.	z přebývajících částky až do 50 000 000 Kč	5 %
5.	z přebývajících částky až do 250 000 000 Kč	1 %
6.	z přebývajících částky nad 250 000 000 Kč	0,5 %

Zdroj: RABENSTEIN, Z. *Receptář správce konkurzní podstaty*. 1. vyd. Hradec Králové: ROSICO, 2000. 110 s. ISBN není uvedeno; vlastní vypracování

- (2) z počtu konkurzních věřitelů

Odměna z počtu konkurzních věřitelů činí za každého věřitele, jenž přihlásil svou pohledávku, částku 500 Kč, nejméně však 5 000 Kč a nejvýše 1 500 000 Kč. [8]

3.6 ROZVRH VÝTĚŽKU

Pokud je soudem schválena konečná zpráva, která obsahuje zprávu o zpeněžení majetku z podstaty spolu s vyúčtováním odměny SKP a veškerých výdajů spojených s konkurzním řízením, sestaví SKP návrh na rozvrh výtěžku prodeje konkurzní podstaty mezi věřitele. Předloží tedy upravený seznam přihlášek, v němž navrhne, kolik jednotlivá třída či skupina věřitelů má dle jeho názoru dostat zapláceno. [9]

Soud přezkoumá věcnou správnost tohoto návrhu a poté vydá **rozvrhové usnesení**, které doručí správci a těm účastníkům konkurzního řízení, kteří nebyli v průběhu konkurzu plně

uspokojení. Současně jej vyvěsí na úřední desku soudu a od tohoto dne počíná běžet třicetidenní odvolací lhůta proti tomuto usnesení.⁷⁰

V rozvrhu se uspokojují nejdříve dosud nezaplacené pohledávky za podstatou a pracovní nároky. Nepostačuje-li výtěžek zpeněžení podstaty na úhradu všech těchto pohledávek, uspokojí se nejdříve hotové výdaje a odměna správce, potom náklady spojené s udržováním a správou podstaty, poté soudní poplatek za konkurz a poté pohledávky výživného ze zákona. Tyto pohledávky musí být uspokojeny zcela. Ostatní pohledávky se uspokojí poměrně.⁷¹

Poměrně se uspokojí pohledávky I. a II. třídy. Na I. třídu připadá 30 % zbývajících výtěžku a na II. třídu 70 % zbylého výtěžku. Nebudou-li v některé třídě vyčerpány všechny prostředky připadající na uspokojení, přesunou se tyto prostředky do třídy druhé.[9]

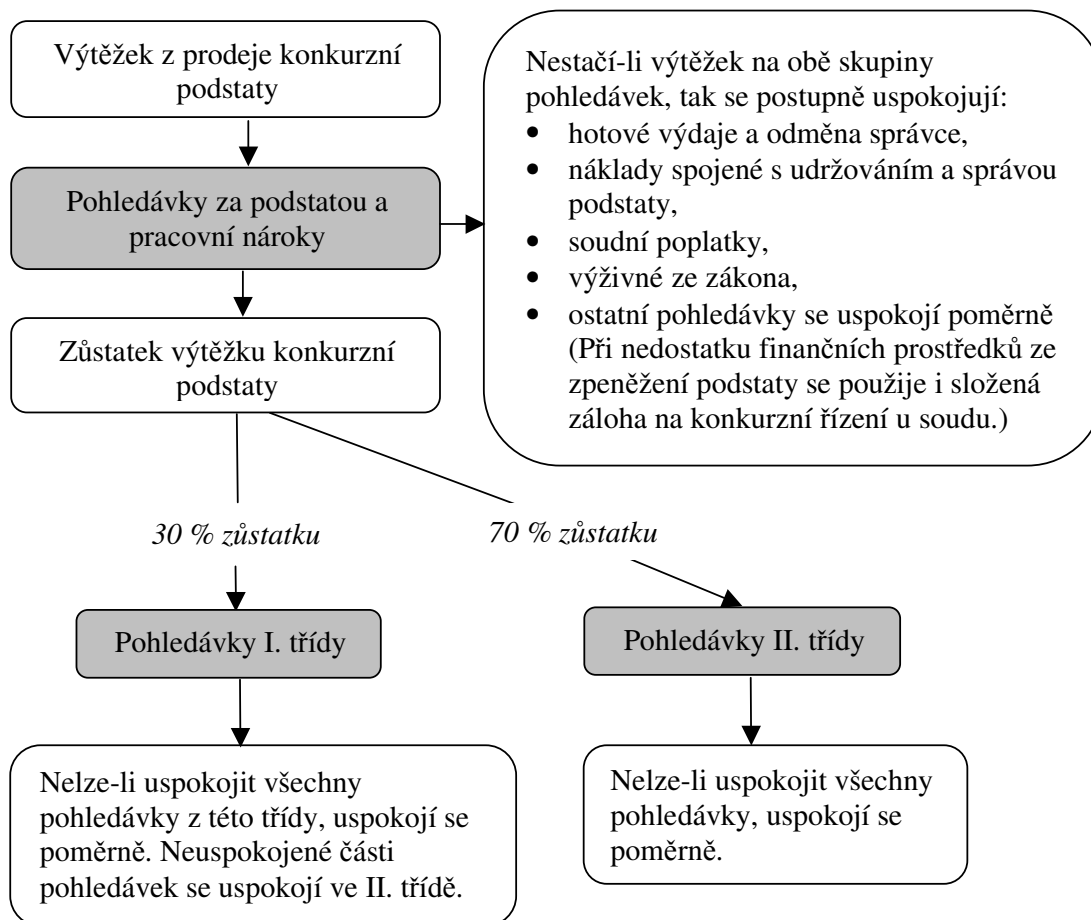
Schéma uspokojování pohledávek v rozvrhu naznačuje následující diagram.

---

⁷⁰ BAŘINOVÁ, D., HÓTOVÁ, R. A HUČKOVÁ, H. *Konkurzní řízení v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2002. 173 s. ISBN 80-247-0138-3. s. 67

⁷¹ *Zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání*, v platném znění (ust. § 32 odst. 1)

Obr. 2: Schéma uspokojování pohledávek v rozvrhu

Zdroj: BAŘINOVÁ, D., HÓTOVÁ, R. A HUČKOVÁ, H. *Konkurzní řízení v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2002. 173 s. ISBN 80-247-0138-3. s. 92

3.7 ZRUŠENÍ KONKURZU

Po splnění rozvrhového usnesení konkurzní soud vydá konečné usnesení, kterým konkurz zruší. Účinky prohlášeného konkurzu zanikají dnem nabytí právní moci. K tomuto dni správce uzavře účetní knihy a sestaví účetní závěrku. Poté soud správce zproští funkce.

Další povinností správce při zrušení konkurzu je i to, že po uplynutí pěti měsíců od právní moci usnesení o zrušení konkurzu je povinen skartovat kopie listin a vyzvat ty, kterým náleží originály, aby si je u něho vyzvedli ve lhůtě 30 dní s poučením, že po marném uplynutí této lhůty skartuje i originální listiny. [2]

PRAKTICKÁ ČÁST

4. PŘEDKONKURZNÍ OBDOBÍ

- SPOLEČNOST STAVEBNÍ PODNIK RALSKO, A. S.

4.1 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI

Společnost Stavební podnik Ralsko, a. s. se sídlem Česká Lípa, Dubická 970/46, IČ: 25424742, vznikla spojením dvou společností v roce 2000. Výše základního kapitálu činí 200 000 000,00 Kč, když cca 85 % majetku byl ke dni prohlášení konkurzu tvořen souborem nemovitostí s 2 200 byty v České Lípě a ve Šluknově. Hlavním oborem činnosti společnosti byla stavební činnost - projekce, inženýring, příprava staveb a vlastní realizace staveb, včetně inženýrských sítí a komunikací, zejména v regionu severo-východo-středočeském. Dále jím bylo bytové hospodářství a investiční činnost v severočeské oblasti.

Před prohlášením konkurzu byla společnost významnou regionální stavební firmou se snahou expandovat i do Slovenské republiky. V roce 2002 ve firmě pracovalo v průměru 193 osob. Společnost byla držitelem několika certifikátů a ocenění: certifikát Národního bezpečnostního úřadu pro právnickou osobu v kategorii „důvěrné“, povolení k užívání značky CZECH MADE, certifikace ČSN EN ISO 9002, ocenění Stavba roku 2001 a Stavební firma roku 2001. Společnost se ve stavební činnosti před vyhlášením konkurzu zaměřovala na výstavbu průmyslových objektů, občanskou a dopravní vybavenost a budování inženýrských sítí. Mezi investory, kterým společnost poskytovala služby, patřili státní a veřejné instituce či zahraniční soukromý sektor.

4.1.1 Vlastnictví

Podíly na základním kapitálu byly a jsou rozděleny mezi 5 akcionářů po 20 % jejich jmenovité hodnoty takto: Stanislav Ludvík (*předseda představenstva*), Ing. Petr Vacek (*finanční ředitel*), Jan Ehl (*marketingový ředitel*), Ing. Josef Láf (*výrobní ředitel*), Ing. Jan Neužil (*technický ředitel*).

4.1.2 Organizace řízení společnosti

Společnost byla řízena modelem s dominantním postavením představenstva akciové společnosti (tedy nikoliv modelem postaveným na dozorčí radě). V době předkonkurzní bylo složení tohoto orgánu následující:

Stanislav Ludvík - *předseda*
Ing. Petr Vacek - *místopředseda*
Ing. Josef Láf - *místopředseda*
Jan Ehl - *člen*
Ing. Jan Neužil - *člen*
Ing. Rudolf Hřebřina – *člen*

Představenstvo bylo složeno, s výjimkou jednoho člena, z vlastníků. Dle analýzy soudních znalců (z části i auditorů) byla funkce generálního ředitele podniku zastávána Ing. Rudolfem Hřebřinou fakticky jen formálně. Jemu organizačně podřízení odborní ředitelé Ing. Petr Vacek, Jan Ehl, Ing. Josef Láf, Ing. Jan Neužil, byli členy představenstva a z této pozice byli jeho partnery. Navíc jako osoby s převažujícím podílem na základním kapitálu rozhodovali na valných hromadách. Další organizačně podřízení odborní ředitelé Vladimír Braum (ekonomický ředitel) a Ing. Petr Eichler (ředitel bytového hospodářství) byli členy dozorčí rady společnosti.

Výpis z obchodního rejstříku pořízený na internetu je *součástí přílohy č. 2*.

4.2 VÝVOJ HOSPODAŘENÍ PŘED KONKURZEM

Po svém vzniku společnost Stavební podnik Ralsko, a. s. pokračovala v činnostech obou převzatých společností, jejichž spojením vznikla. Ve stavební výrobě, pronájmu nemovitostí (bytů) a v poskytování služeb s užíváním spojených.

Spojení obou obchodních společností přineslo zvýšení nároků na kvalitu řízení managementu. Začaly se projevovat zásadní problémy související s nárůstem složitosti podniku jako organizovaného systému. Zejména to byla nefunkčnost úseků výrobního i marketingového ředitele, které připravovaly, kalkulovaly, prováděly, a bez dalších kontrol a příslušných následných nápravných opatření, uzavíraly ztrátové zakázky. Názor auditorů

potvrzují i zkušenosti správce konkurzní podstaty, neboť ten byl v počáteční fázi konkurzu nucen se ve své činnosti s těmito nedostatky vypořádávat (spory s investory ve věci nedodělků na stavbách, vady v protokolaci předávání staveb apod.). Současně se musel vypořádat se ztrátou na jednotlivých stavbách při postoupení rozestavěných staveb na jiné generální dodavatele. Dalším problémem se stala nefunkčnost úseku finančního ředitele, který neposkytoval představenstvu společnosti objektivní informace k situaci podniku a v důsledku toho podnik neřešil prohlubující se úpadkové hospodaření. Totéž by bylo možné konstatovat i k dozorčí radě, jejímiž členy byli též zaměstnanci úpadce na střední úrovni řízení. Obecně lze shrnout, že management společnosti nebyl schopen zavést odpovídající informační systém, včetně rozdělení jasných práv a povinností, na jednotlivé odborné úseky a jejich následné sledování pomocí controllingových nástrojů.

Následující tabulka zachycuje hospodaření společnosti v letech 2001 a 2002.

Tab. 6: Vývoj vybraných ukazatelů do data prohlášení konkurzu (v tis. Kč)

Text	2001	2002	Změna % 2002/2001
Výkony	809 197	472 667	58,41
Výkonová spotřeba	709 137	411 347	58,01
Přidaná hodnota	100 060	61 320	61,28
Osobní náklady	58 954	56 037	95,05
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	717	5 615	783,12
Zúčtování opravných položek do provozních nákladů	16 383	29 074	177,46
Zúčtování rezerv a časového rozlišení provoz. výnosů	7 011	37 137	529,70
Hospodářský výsledek za účetní období	853	-12 744	
Oběžná aktiva	255 014	149 277	58,54
Cizí zdroje	341 406	262 378	76,85
z toho: rezervy zákonné	37 137	0	
dlouhodobé závazky	21 138	0	
krátkodobé závazky	201 535	165 916	
Bankovní úvěry a výpomoci	81 485	96 384	
Vlastní kapitál	218 959	199 086	90,92
Počet zaměstnanců	204	193	94,61
Měsíční výkony na 1 zaměstnance	331	204	61,63

Zdroj: Vlastní vypracování na základě interních materiálů poskytnutých SKP

Z tabulky jsou patrné následující kritické ekonomické ukazatele. Podnik se v roce 2002 propadl do reálné ztráty z hospodaření minimálně 50 000 000,00 Kč. Tedy do výše čtvrtiny vlastního kapitálu. Vykázaná účetní ztráta však činila pouze 12 744 000,00 Kč, neboť úsek

finančního ředitele vzniklé ztráty snížil řadou účetních operací. Například do výnosů rozpustil zákonné rezervy vytvořené v minulých ziskových letech na opravu dlouhodobého hmotného majetku ve výši 37 137 000,00 Kč. Další snížení ztráty představoval nesystémový prodej materiálu a majetku ve výši 5 615 000,00 Kč.

Přestože podnik vykázal ve srovnání s rokem 2001 téměř poloviční výkony, nedokázal na tento pokles výkonu organizačně reagovat. To charakterizovala prakticky plná zaměstnanost na úrovni roku 2001 a stejná výše osobních nákladů, jaké byly vyplaceny v roce 2001 při dvojnásobných výkonech. Protože procentuální podíl přidané hodnoty na výkonech se prakticky nezvýšil a náklady se nesnížily, mohl podnik ve své činnosti pokračovat pouze za cenu snižování vlastního kapitálu a tedy i prohlubujícího se úpadku.

Vlastní kapitál se snížil na 75,88 % cizích zdrojů, takže prakticky čtvrtina cizích zdrojů zůstala nekrytá, a podnik tak nemohl z oběžných aktiv hradit své splatné závazky. K datu konkurzu bylo více než 63 000 000,00 Kč splatných závazků nekrytých.

Z uvedených hodnot je zřejmé, že v roce 2002 byl Stavební podnik Ralsko, a. s. v úpadkové situaci a otevřenou se stala otázka data prohlášení konkurzu. Přestože se zužovala východiska z úpadkového hospodaření, podnik se v náročných konkurenčních podmínkách účastnil dalších výběrových řízení vyhlašovaných investory a uzavíral smlouvy na zakázky s budoucí ztrátou. Představenstvo nepostupovalo v souladu s ust. § 3 ZKV, neboť ze zákona nepodalo návrh na prohlášení konkurzu. A to ani ve chvíli, kdy již konkurzní řízení bylo zahájeno podáním návrhu ze strany věřitelů⁷².

4.3 PŘÍČINY ÚPADKOVÉHO HOSPODAŘENÍ

Pro rozbor příčin úpadku zkoumaného podniku byla využita zjištění zapsaná v externích auditech, soudněznaleckém posudku vypracovaném na zadání Policie ČR, komentářů podniku k výkazům a zpráv správce konkurzní podstaty pro věřitelský orgán a konkurzní soud.

---

⁷² vysvětlení v pododdílu 3.2 Prohlášení konkurzu

Stavební podnik Ralsko, a. s. v roce 2002 dosahoval mnohamilionových ztrát v zakázkách způsobených subjektivními příčinami. Například nesprávně zpracovanými cenovými nabídkami, chybnými podhodnocenými rozpočty, které zpracovával jediný pracovník. Výsledky jeho práce, zásadně ovlivňující mnohamilionové hodnoty, nikdo ve výrobním úseku podniku dále neověřoval. Negativní dopad podhodnocených rozpočtů do hospodářských výsledků podniku byl prohlubován jejich překračováním. V důsledku nefunkčnosti sledování dodržování rozpočtů zakázek a okamžitého neřešení odchylek byla jejich ztrátovost zjišťována až po jejich uzavření. Vzniklou situaci již nebylo možno řešit a odběratelé již další případné oprávněné finanční nároky podniku nemohli akceptovat.

Nefunkční řízení výrobního úseku a nečinnost dozoru na zakázkách charakterizovala skutečnost, že z milionových ztrát na jednotlivých zakázkách podnik neuplatňoval na odběratelích nárok na úhradu (např. z důvodu rozdílných cen použitých materiálů) a vedl pouhé dva soudní spory, z nichž se stavebních zakázek dotýkal jediný.

Dceřiné společnosti podniku (celkem sedm) byly trvale ztrátové. Společnosti byly zřejmě účelově zakládány v rámci různých kooperací a ručení za úvěry. Jednateli byli spolumahitelé a řídící pracovníci Stavebního podniku Ralsko, a. s. Dceřiné společnosti z podniku trvale čerpaly různými účetními cestami finanční prostředky, které jim finanční ředitel poskytoval a které nesplácely. Tyto jim poskytované peníze byly v podniku účetně vykazované jako půjčky bez ohledu na jejich zjevnou nedobytnost, neboť v dceřiných společnostech tyto finanční zdroje již k datu prohlášení konkurzu nebyly a společnosti byly nečinné či neprosperující.

Podnik vzhledem ke své předluženosti nebyl připraven na zakázky v objemu odpovídajícím roku 2001. Protože byl předlužen a neměl k dispozici majetek schopný jistit bankovní úvěry, nebyly by mu bankou provozní úvěry poskytnuty (vyšší tržní ocenění majetku než jeho účetní cena zde již nehrála roli). Pokud by další zakázky podnik získal, nebylo by v jeho silách je v uvedených podmínkách realizovat z důvodu nedostatku prostředků na provozní činnost.

5. KONKURZNÍ OBDOBÍ

– ÚPADCE STAVEBNÍ PODNIK RALSKO, A. S.

5.1 PROHLÁŠENÍ KONKURZU

Návrh na prohlášení konkurzu na majetek dlužníka Stavební podnik Ralsko, a. s. podali navrhovatelé v březnu a dubnu 2001. Krajský soud v Ústí nad Labem usnesením ze dne 3.6.2002 návrh na prohlášení konkurzu zamítl, ale toto usnesení bylo usnesením Vrchního soudu v Praze zrušeno, neboť mezitím do konkurzního řízení přistoupili další věřitelé. Na základě těchto nových podání dospěl Krajský soud v Ústí nad Labem k jednoznačnému závěru, že dlužník má více věřitelů a není schopen hradit splatné závazky, což je jedním z předpokladů stavu úpadku. Podle názoru Krajského soudu v Ústí nad Labem tak bylo osvědčeno, že je dlužník v úpadku.

Usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 18.12.2002, č.j. 45 K 16/2001 - 224 byl prohlášen konkurz na majetek společnosti Stavební podnik Ralsko, a. s., se sídlem Česká Lípa, Dubická čp. 970, PSČ 470 02, IČ 254 24 742. Účinky prohlášení konkurzu tedy nastaly dne 18.12.2002. Správcem konkurzní podstaty byl jmenován Mgr. Daniel Thonat. Usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci, ze dne 13.6.2003, č.j. 45 K 16/2001-333 byl Mgr. Daniel Thonat zproštěn funkce správce konkurzní podstaty ve věci úpadce Stavebního podniku Ralsko, a. s. a novým správcem konkurzní podstaty byl jmenován Ing. Vladimír Komeda. Funkce správce byla předána a převzata k 23.06.2003.

Kopie usnesení o prohlášení konkurzu je obsažena v *příloze č. 3* a kopie zkráceného znění usnesení o změně správce konkurzní podstaty je v *příloze č. 4*.

5.2 PŘIHLÁŠKY POHLEDÁVEK, VOLBA VĚŘITELSKÉHO VÝBORU

Ve zkoumaném podniku Stavební podnik Ralsko, a. s. bylo věřiteli do konkurzu **přihlášeno celkem 252 pohledávek.**

Počet a výše veškerých přihlášených pohledávek zpřehledňuje následující tabulka.

Tab. 7: Přehled přihlášených pohledávek

Rekapitulace počtu přihlášek		
Třída	Počet	Přihlášeno
OU	7	147 523 065,42
I	0	0,00
II	245	671 995 282,14
Celkem	252	819 518 347,56

Zdroj: Vlastní vypracování na základě interních materiálů poskytnutých SKP

Z celkový 252 přihlášených pohledávek uplatnilo právo na oddělené uspokojení 7 věřitelů a zbylých 245 věřitelů přihlásilo svou pohledávku do II. třídy věřitelů. Pohledávka I. třídy nebyla přihlášena žádným věřitelem.

Dne 9.7.2003 se konala u konkurzního soudu schůze věřitelů, na které došlo k volbě věřitelského výboru. Složení věřitelského výboru a pořadí zvolených členů i náhradníků bylo soudem protokolováno pod č. j. 45 K 16/2001-368 a je obsaženo v příloze č. 5.

Usnesení potvrzující volbu věřitelského výboru i náhradníků je k dispozici v příloze č. 6.

5.3 PŘEZKUM POHLEDÁVEK SPRÁVCEM KONKURZNÍ PODSTATY

Do seznamu přihlášených pohledávek nebyl zařazen věřitel, který s odkazem na ust. § 20 odst. 3 ZKV neodstranil vady své přihlášky na základě výzvy správce podstaty.

Finální seznam přihlášených pohledávek vypracovaný asistentkou správce byl postupně správcem přezkoumán. Správce přezkoumal co do pravosti a existence zvlášť každou pohledávku a zařadil ji dle klíče daného ZKV do příslušné skupiny.

Pro první (řádné) přezkumné jednání bylo správcem **přezkoumáno co do počtu 172 pohledávek** (z celkových 252), tj. **68,5 %**.

Podrobnější analýzu zachycuje následující tabulka.

Tab. 8: Přehled uplatněných nároků pro první (řádné) přezkumné jednání

Rekapitulace počtu přihlášek		
Třída	Počet	Přihlášeno
OU	0	0,00
I	0	0,00
II	172	282 784 056,76
Celkem	172	282 784 056,76

Zdroj: Vlastní vypracování na základě interních materiálů poskytnutých SKP

Uplatněné nároky všech 172 věřitelů dosáhly hodnoty **282 784 056,76 Kč**, tedy **34,5 %** veškerých přihlášených nároků a správcem byly **klasifikovány jako pohledávky II. třídy věřitelů bez nároku na oddělené uspokojení**.

Pro druhé (zvláštní) přezkumné jednání byla správcem přezkoumána zbylá část pohledávek, což zachycuje následující tabulka.

Tab. 9: Přehled uplatněných nároků pro druhé (zvláštní) přezkumné jednání

Rekapitulace počtu přihlášek		
Třída	Počet	Přihlášeno
OU	2	27 988 088,50
I	0	0,00
II	78	107 807 907,50
Celkem	80	135 795 996,00

Zdroj: Vlastní vypracování na základě interních materiálů poskytnutých SKP

Z tabulky je patrné, že zbylá část tvořila co do počtu **80 pohledávek**, tj. **31,5 %** a co do hodnoty **135 795 996,00 Kč**, tedy **34,5 % přihlášených nároků** věřitelů. Veškeré pohledávky pro druhé (zvláštní) přezkumné jednání byly správcem klasifikovány jako pohledávky uplatněné do II. třídy věřitelů, z toho 2 pohledávky byly klasifikovány s nárokem na oddělené uspokojení v hodnotě **27 988 088,50 Kč**.

5.4 PŘEZKUMNÁ JEDNÁNÍ

5.4.1 První (řádné) přezkumné jednání

Na den 9.7.2003 bylo u Krajského soudu v Ústí nad Labem nařízeno první (řádné) přezkumné jednání. Vzhledem k počtu a složitosti jednotlivých přihlášených pohledávek nebylo možné soudem přezkoumat v jeden den 172 pohledávek a tudíž část prvního (řádného) přezkumného jednání byla přesunuta na den 19.11.2003.

Usnesení konkurzního soudu, kterým bylo nařízeno přezkumné jednání na den 19.11.2003 je součástí *přílohy č. 7*.

Následující tabulka rekapituluje uplatněné nároky v konkurzním řízení a výsledek prvního (řádného) přezkumného jednání.

Tab. 10: Přehled uplatněných nároků a výsledek prvního přezkumného jednání

Rekapitulace počtu přihlášek, souhrny přihlášených, nezařazených a popřených částek					
Třída	Počet	Přihlášeno	Nezařazeno	Popřeno SKP	Zjištěno
OU	6	108 973 784,92	0,00	17 420 853,28	91 552 931,64
I	0	0,00	0,00	0,00	0,00
II	166	173 810 271,84	149 157,94	122 626 710,22	51 034 403,68
Celkem	172	282 784 056,76	149 157,94	140 047 563,50	142 587 335,32

Zdroj: Vlastní vypracování na základě interních materiálů poskytnutých SKP

V řádném přezkumném jednání byly projednány:

- (1) nároky věřitelů uplatněné do II. třídy (bez nároku na oddělené uspokojení) v celkové hodnotě 173 810 271,84 Kč**, avšak pravomocně zjištěné byly pohledávky jen ve výši 51 034 403,68 Kč a nároky věřitelů v částce 122 626 710,22 Kč zůstaly sporné.

Důvody popření částí pohledávek věřitelů správcem byly například takovéto:

- části pohledávek byly po prohlášení konkurzu správcem podstaty uspokojeny jako pohledávky za podstatou,
- správce popřel významnou část uplatněného nároku co do právního důvodu, neboť věřitel nedoložil svoji pohledávku a tato nebyla ani vedena jako závazek v účetnictví úpadce,
- správce popřel část nároku uplatněného věřitelem, neboť opíral své právo o promlčenou fakturu,
- u několika věřitelů popřel správce nárok v plné výši, neboť věřitelé nedoložili hmotněprávní existenci pohledávek (dodání zboží),
- správce popřel část nároku podmíněné pohledávky co do právního důvodu (pro neexistenci pohledávky, která nebyla věřitelem vyčíslena),
- u jednoho z věřitelů popřel správce nárok v plné výši, neboť nevznikly podmínky pro náhradu škody věřiteli (úpadce neporušil povinnost dle § 420 ObčZ).

(2) nároky oddělených věřitelů v hodnotě 108 973 784,20 Kč, avšak pravomocně zjištěné byly pohledávky jen ve výši 91 552 931,64 Kč a nároky věřitelů v částce 17 420 853,28 Kč zůstaly sporné. Oddělené uspokojení nebylo přiznáno bankám s odkazem na ust. § 14 odst. 1 písm. f) ZKV, když důvody popření pohledávky byly zejména tyto:

- zástavní smlouvy k zajištění poskytnutých úvěrů uzavřely banky s dlužníkem (nyní úpadcem) po zahájení konkurzního řízení, tedy po podání návrhu na prohlášení konkurzu,
- v jednom případě pak nepřiznal správce nárok na oddělené uspokojení pro absenci právního důvodu ve smyslu ust. § 28 odst. 1 ZKV, tedy proto, že věřitel nárok neopřel o způsob zajištění vyjmenovaný v citované části zákona.

Věřitelé, jejichž pohledávky byly popřeny, zahájili incidenční spory podáním žalob proti správci v počtu 13 případů.

5.4.2 Druhé (zvláštní) přezkumné jednání

Dne 11.02.2004 podal správce ke konkurznímu soudu podnět k nařízení druhého (zvláštního) přezkumného jednání k přezkoumání zbývajících pohledávek věřitelů. Krajský soud toto jednání nařídil na den 29.9.2004.

Usnesení konkurzního soudu, kterým bylo nařízeno zvláštní přezkumné jednání na den 29.9.2004 je součástí *přílohy č. 8*.

Při druhém (zvláštním) přezkumném jednání byly projednány nároky věřitelů, jejichž výše shrnuje následující tabulka. Ta je současně doplněna o výsledek druhého přezkumného jednání.

Tab. 11: Přehled uplatněných nároků a výsledek druhého přezkumného jednání

Rekapitulace počtu přihlášek, souhrny přihlášených, nezařazených a popřených částek					
Třída	Počet	Přihlášeno	Nezařazeno	Popřeno SKP	Zjištěno
OU	2	17 988 088,50	0,00	0,00	17 988 088,50
I	0	0,00	0,00	0,00	0,00
II	78	113 994 525,00	162 301,70	32 283 589,80	81 548 633,20
Celkem	80	131 982 613,50	162 301,70	32 283 589,80	99 536 721,70

Zdroj: Vlastní vypracování na základě interních materiálů poskytnutých SKP

V druhém (zvláštním) přezkumném jednání byly projednány:

- (1) **nároky věřitelů uplatněné do II. třídy (bez nároku na oddělené uspokojení) v celkové hodnotě 113 994 525,00 Kč**, přičemž pravomocně zjištěné byly pohledávky jen ve výši 81 548 633,20 Kč a nároky věřitelů v částce 32 283 589,80 Kč zůstaly sporné. Důvodem popření výše uplatněného nároku se stala skutečnost, že k přihlášce nebyly předloženy žádné listinné důkazy, tj. nebyla prokázána její pravost,
- (2) **nároky oddělených věřitelů v hodnotě 17 988 088,50 Kč**. Správcem podstaty bylo právo na oddělené uspokojení přiznáno v plné výši, tj. v hodnotě 17 988 088,50 Kč.

Významnou pro toto přezkumné jednání byla skutečnost, že **předmětem projednání byly podmíněné pohledávky věřitelů⁷³ ve výši 86 530 563,00 Kč**, které byly správcem

⁷³ vysvětlení v pododdílu 2.1.2 Konkurzní věřitelé (věřitelé s podmíněnou pohledávkou)

zjištěny ve výši 82 174 111,00 Kč a v hodnotě 4 356 452,00 Kč zůstaly sporné. V tomto konkrétním konkurzním řízení se jednalo o pohledávky uplatněné bankou s nárokem na oddělené uspokojení ve výši 9 926 081,00 Kč a pohledávky uplatněné akcionáři bez nároku nad oddělené uspokojení (směnečnými avalisty) ve výši 72 248 030,00 Kč.

Protokol o konání druhého (zvláštního) přezkumného jednání je v *příloze č. 9*.

Věřitelé, jejichž pohledávky byly popřeny, zahájili incidenční spory podáním žalob proti správci **v počtu 13 případů.**

5.5 ZJIŠTĚNÍ A ZPENĚŽENÍ KONKURZNÍ PODSTATY

Ke dni 23.6.2003, kdy současný SKP Ing. Vladimír Komeda převzal funkci správce, existoval jediný soupis podstaty úpadce vložený do konkurzního spisu odvolaným SKP Mgr. Danielem Thonatem. Dle hlubší analýzy bylo správcem zjištěno, že tento soupis byl neúplný a vykazoval mnoho zjevných vad. Z tohoto důvodu SKP provedl fyzické a dokladové inventury majetku a stávající soupis podstaty aktualizoval.

Stav konkurzní podstaty ke dni prohlášení konkurzu a ke dni aktualizace vypracovaný SKP Ing. Komedomu shrnuje následující tabulka.

Tab. 12: Souhrn soupisu podstaty vypracovaný SKP Ing. Komedomu k 31.7.2003

Poř.	Položka	Stav v Kč	
		k 18.12.2002	k 31.7.2003
1.	Nemovitě věci	195 427 315,00	191 105 529,00
2.	Movité věci	19 897 934,00	18 709 367,00
3.	Pohledávky	136 161 171,00	79 243 155,00
4.	Finanční majetek	16 355 204,00	3 761 309,00
5.	Cenné papíry	200 000,00	200 000,00
Celkem		368 041 624,00	293 019 360,00

Zdroj: Vlastní vypracování na základě interních materiálů poskytnutých SKP

Z přehledu lze dovodit, že odvolaný správce během své funkce realizoval zpeněžení pouze nepatrné části konkurzní podstaty, když u nemovitostí se jednalo o prodej v hodnotě

4 321 786,00 Kč a u movitého majetku o prodej v hodnotě 1 188 567,00 Kč. Největší snížení aktiv bylo zaznamenáno u finančního majetku. Během zkoumaného období byly odběrateli uhrazeny na bankovní účet pohledávky ve výši 56 918 016,00 Kč, avšak i přesto stav finančního majetku k 31.7.2003 vykazoval hodnotu pouhých 3 761 309,00 Kč. Během období tedy došlo k úbytku finančních aktiv ve výši 69 511 911,00 Kč. Suma zahrnovala zejména úhrady dodavatelům k zajištění rozestavěných investic, ale také neúměrně vysoké mzdy vyplácené členům konkurzního týmu a nadměrné náklady související s výkonem činnosti týmu.

Do 19.11.2003 platilo usnesení konkurzního soudu č. j. 45 K 16/2001-298 ze dne 06.05.2003 neprovádět nevratné kroky s majetkem úpadce, zejména nezpeněžovat konkurzní podstatu. Výjimka byla soudem povolena pro zpeněžení části movitého majetku nepotřebného pro činnost podniku.

Do konce roku 2003 tak byla se souhlasem věřitelského výboru a konkurzního soudu zpeněžena veřejnou dražbou dobrovolnou většina opotřeбенých (ojetých) a pro další činnost nepotřebných osobních i užitkových vozidel. Dále soud vyslovil souhlas s postoupením části platných leasingových smluv, smluv o zajišťování sdružených investic, smluv s investory (kde úpadce vystupoval jako generální dodavatel) a smluv dalších, na jiné ekonomické subjekty. Celkový výtěžek z prodeje movitých věcí za období roku 2003 a 2004 dosáhl výše téměř 5 000 000,00 Kč.

Nejrozsáhlejší položku konkurzní podstaty ve výši 191 105 529,00 Kč tvořilo celkem 12 nemovitostí, z nichž nejvýznamnější byla část podniku „Bytový fond Česká Lípa“. Jednalo se o soubor nemovitostí (bytové domy) tvořící dvě sídliště v České Lípě – Sever a Kopeček.

Výpis ze soupisu nemovitostí dokumentující zařazení části podniku „Bytový fond Česká Lípa“ do konkurzní podstaty je k dispozici v *příloze č. 10*.

Na základě souhlasu soudu vydaného dne 12.12.2003 (viz *příloha č. 11*) a vyjádření věřitelského výboru dle ust. § 27a ZKV byla dne 22.1.2004 provedena veřejná dražba dobrovolná této části podniku. Znaleckým posudkem byla její hodnota stanovena na

147 100 000,00 Kč a pro účely dražby v souladu s doporučením věřitelského výboru bylo nejnižší podání stanoveno na částku 130 000 000,00 Kč.

Zkrácená verze dražební vyhlášky části podniku „Bytový fond Česká Lípa“ je součástí *přílohy č. 12*.

Výsledná cena dosažená vydražením „Bytového fondu v České Lípě“ se vyšplhala na 241 000 000,00 Kč, což v důsledku znamená výrazné naplnění konkurzní podstaty a budoucí vyšší procentuální uspokojení věřitelů.

Další podstatnou část konkurzní podstaty tvořil soubor nemovitostí označený jako „Soubor bytových domů a kotelna ve Šluknově“. V tomto případě však došlo k duplicitnímu zápisu do konkurzní podstaty úpadce Stavební podnik Ralsko, a. s. i úpadce Lužická stavební společnost s. r. o. Tento soubor nemovitostí se tak stal předmětem vzájemných incidenčních sporů a vylučovacích žalob (blíže specifikováno v pododdílu 5.6 Související spory).

Výpis ze soupisu nemovitostí dokumentující zařazení souboru nemovitostí „Bytové domy a kotelna ve Šluknově“ do konkurzní podstaty je k dispozici v *příloze č. 13*.

V důsledku všeobecně špatného technického stavu konstrukce domů a jednotlivých bytů soud vyslovil na základě podnětu SKP a věřitelského výboru obou úpadců souhlas se zpeněžením souboru nemovitostí veřejnou dražbou dobrovolnou s tím, že spor bude nadále veden o výtěžek z prodeje.

Usnesení ze dne 3.9.2004, kterým konkurzní soud vyslovuje souhlas se zpeněžením bytového fondu a tepelného hospodářství ve Šluknově, je v *příloze č. 14*.

Znaleckým posudkem byla hodnota souboru nemovitostí stanovena na výši 42 042 000,00 Kč a pro účely dražby bylo nejnižší podání stanoveno na částku 42 000 000,00 Kč. Dne 15.12.2004 byl soubor nemovitostí zpeněžen v částce 42 100 000,00 Kč.

Zkrácená verze dražební vyhlášky souboru nemovitostí označeného jako „Soubor bytových domů a kotelna ve Šluknově“ je součástí *přílohy č. 15*.

K 31.7.2005 byla zpeněžena převážná část konkurzní podstaty a k tomuto datu byl správcem vyhotoven a uložen do spisu vedeného konkurzním soudem aktualizovaný soupis podstaty.

Aktualizované hodnoty soupisu podstaty rekapituluje následující tabulka.

Tab. 13: Aktuální soupis podstaty úpadce k datu 31.7.2005

Poř.	Položka	Stav v Kč k 31.7.2005
1.	Nemovité věci	7 500 000,00
2.	Movité věci	409 685,00
3.	Pohledávky	51 314 563,00
4.	Finanční majetek	216 625 822,00
5.	Cenné papíry	0,00
Celkem		275 850 070,00

Zdroj: Vlastní vypracování na základě interních materiálů poskytnutých SKP

Z tabulky vyplývá, že zpeněžování konkurzní podstaty výrazně postoupilo a k datu 31.7.2005 byly v soupise podstaty evidovány nemovité věci pouze v hodnotě 7 500 000,00 Kč, když tuto sumu tvořily hodnoty ocenění tří dosud nezpeněžených nemovitostí. Při srovnání soupisů podstaty k datu 31.7.2003 a 31.7.2005 lze vyvodit, že během tohoto období byly zpeněženy nemovité věci v hodnotě 183 605 529,00 Kč a movité věci v hodnotě 18 299 682,00 Kč.

Aktuální soupis podstaty k 31.7.2005 s přílohou č. 1 „Nemovitosti – soupis podstaty úpadce“ je součástí *přílohy č. 16*.

5.6 SOUVISEJÍCÍ SOUDNÍ SPORY

Z titulu reklamačních řízení (odstranění vad na stavbách, pohledávek z obchodního styku apod.) bylo proti správci zahájeno několik sporů. Další spory vyvolal správce z důvodu

neúčinnosti právních úkonů úpadce před prohlášením konkurzu dle ust. § 15 ZKV či odporovatelnosti jeho právních úkonů dle ust. § 16 ZKV⁷⁴.

Po přezkumných jednáních bylo zahájeno celkem 26 incidenčních sporů na určení popřené pohledávky v celkové výši 148 524 114,94 Kč. Tři určovací žaloby byly postupem času vzaty žalobci zpět, když ve všech případech se jednalo o spor ve věci odděleného uspokojení.

Významný incidenční spor byl zahájen s úpadcem Lužická stavební společnost s. r. o. o soubor nemovitostí „Bytové domy a kotelna ve Šluknově“. Tyto nemovitosti byly nejprve zapsány do soupisu konkurzní podstaty úpadce Lužická stavební společnost s. r. o. a po prohlášení konkurzu i do soupisu podstaty úpadce Stavební podnik Ralsko, a. s. Obě strany podaly vylučovací žaloby a vzájemně přihlásily pohledávky do konkurzního řízení z titulu nároku na nájemné a z titulu neuhrazených obchodně závazkových vztahů. Po řadě jednání konkurzní správci obou úpadců oslovili konkurzní soud s žádostí o společný prodej souboru nemovitostí. Konkurní soud vyslovil souhlas s prodejem souboru nemovitostí a po jeho zpeněžení došlo na základě dalších mimosoudních jednání dne 30.6.2005 k uzavření „Dohody o narovnání všech sporných vzájemných vztahů“ obsahující zejména rozdělení čistého výnosu dražby⁷⁵. Obě strany tak narovnaly sporné nároky a uzavřely tím vzájemné incidenční spory.

Usnesení, jímž konkurzní soud schvaluje uzavření „Dohody o narovnání všech sporných vzájemných vztahů“, je v *příloze č. 17*.

5.7 ČÁSTEČNÉ ROZVRHY

Řada konkurzních věřitelů úpadce se vzhledem k informovanosti o výši finančních prostředků úpadce po zpeněžení části podniku „Bytové hospodářství Česká Lípa“⁷⁶ domáhala dle ust. § 30 odst. 3 ZKV částečného rozvrhu k dílčímu uspokojení jejich pravomocně zjištěných nároků.

---

⁷⁴ vysvětlení v pododdílu 3.3.2 Soupis podstaty

⁷⁵ vysvětlení v oddílu 5.5 Zjištění a zpeněžení konkurzní podstaty

⁷⁶ podrobná analýza zpeněžení v oddílu 5.5 Zjištění a zpeněžení konkurzní podstaty

5.7.1 První částečný rozvrh

Pro stanovení finančních zdrojů určených k výplatě I. částečného rozvrhu bylo kalkulováno s výší budoucích příjmů, výdajů a rezerv. Výčet zakomponovaných položek zachycuje následující tabulka.

Tab. 14: Kalkulace pro provedení I. částečného rozvrhu ke dni 15.11.2004

Poř.	Položka	Částka
1.	Stav finančních prostředků k 15.11.2004	233 549 551,57
2.	Odhadované příjmy do 31.12.2008	52 000 000,00
3.	Odhadované výdaje do 31.12.2008	51 970 000,00
4.	Rezerva na uspokojení sporných nároků věřitelů	141 589 746,04
5.	Rezerva na uspokojení sporných nároků s charakterem pohledávek za podstatou	9 909 601,00
6.	Rezerva na podmíněně přihlášenou pohledávku	9 926 081,00
7.	Rezerva na neuznané OU	16 792 853,10

Zdroj: Vlastní vypracování na základě interních materiálů poskytnutých SKP

Z tabulky je zřejmé, že výchozím zdrojem pro kalkulaci procentuální výše uspokojení v I. částečném rozvrhu ke dni 15.11.2004 byl(a):

- (1) **stav finančních prostředků ke dni 15.11.2004**, který činil 233 549 551,57 Kč,
- (2) **detailní kvalifikovaný odhad příjmů do 31.12.2008** ve výši 52 000 000,00 Kč zahrnující příjmy z provozu (zejména služby), ze zpeněžení konkurzní podstaty a z kapitálového majetku,
- (3) **detailní kvalifikovaný odhad výdajů do 31.12.2008** ve výši 51 970 000,00 Kč obsahující výdaje na pohledávky za podstatou, nároky na odstranění vad (garance), pracovní nároky zaměstnanců úpadce a rezervu na ostatní mimořádné výdaje,
- (4) **tvorba rezervy ve výši 141 589 746,04 Kč** pro plné uspokojení nároků věřitelů, jejichž pohledávky zůstaly po přezkumných jednáních sporné,

- (5) **tvorba rezervy ve výši 9 909 601,00 Kč** na sporné nároky věřitelů do konkurzního řízení, které byly SKP popřeny s odvoláním na ust. § 31 odst. 1 ZKV, tedy s charakterem pohledávek za podstatou,
- (6) **tvorba rezervy ve výši 9 926 081,00 Kč** na podmíněně přihlášenou pohledávku věřitele ČSOB,
- (7) **tvorba rezervy ve výši 16 792 853,10 Kč** na neuznané přednostní (oddělené) uspokojení.

Do kalkulace ke dni 15.11.2004 nebyl zahrnut odhad příjmů a výdajů spojených se zpeněžením souboru nemovitostí a movitého majetku „Bytové domy a kotelna Šluknov“, který byl v době provádění kalkulace předmětem sporu o vlastnictví⁷⁷. Dále nebyla vytvořena rezerva na podmíněně uplatněné pohledávky čtyř věřitelů (členů představenstva úpadce) z titulu jištění části pohledávky věřitele ČSOB jako směnečných ručitelů, neboť se jednalo o duplicitu s rezervou vytvořenou správcem již pro krytí pohledávky věřitele ČSOB.

Z údajů tabulky č. 14 a souvisejícího komentáře bylo následně provedeno vyčíslení čistých finančních prostředků určených k uspokojení v I. částečném rozvrhu, jak zpřehledňuje následující tabulka.

Tab. 15: Kalkulace finanční částky určené k I. částečnému rozvrhu

	Finanční hotovost	Přihlášené pohledávky	
K dispozici	233 549 551,57	153 083 174,02	
Blokováno	99 702 454,20	141 589 746,04	
K rozvrhu	133 847 097,37	294 672 920,06	45,00 %

Zdroj: Vlastní vypracování na základě interních materiálů poskytnutých SKP

Stav celkové finanční hotovosti byl ke dni 15.11.2004 ve výši 233 549 551,57 Kč. **K rozvrhu však byla použita pouze částka v hodnotě 133 847 097,37 Kč**, když bylo nutné zablokovat a nepoužít finanční částku ve výši 99 702 454,20 Kč, která zahrnovala předpokládané náklady ponížené o předpokládané příjmy do 31.12.2008, rezervu na

⁷⁷ vysvětlení v oddílu 5.6 Související soudní spory

neuznané oddělené uspokojení a na sporné nároky věřitelů s charakterem pohledávek za podstatou.

Celková výše zjištěných přihlášených pohledávek po odečtení sumy čtyř podmíněných nároků (důvod nezahrnutí do kalkulace viz výše) a odečtení blokace na OU činila 153 083 174,02 Kč. Tuto částku bylo nutné navýšit o rezervu ve výši 141 589 746,04 Kč, kterou by správce musel vyplatit v případě, že by veškeré sporné pohledávky byly na základě zahájených incidenčních sporů uznány soudem jako zjištěné. **K rozvrhu tak byla použita suma přihlášených nároků věřiteli ve výši 294 672 920,06 Kč.**

Z výše provedené podrobné kalkulace bylo správcem zjištěno, že **k datu 15.11.2004 bylo možné se stávajícími finančními prostředky provést částečný rozvrh ve výši 45,00 %, neboť použitelných finančních prostředků k rozvrhu bylo celkem v hodnotě 133 847 097,37 Kč a veškerých uplatněných přihlášených nároků v celkové částce 294 672 920,06 Kč.**

Na návrh správce vydal konkurzní soud dne 15.12.2004 usnesení (viz *příloha č. 18*), jímž povolil vydání částečného rozvrhu. Každá pohledávka pravomocně zjištěná a zařazená ve druhé třídě tak byla v I. částečném rozvrhu provedeném v lednu 2005 poměrně uspokojena do výše 45,00 %, **přičemž celková výše použitých zdrojů pro uspokojení věřitelů dosáhla částky 71 977 475,75 Kč.**

5.7.2 Druhý částečný rozvrh

Při přípravě druhého částečného rozvrhu postupoval správce obdobně jako v případě již provedeného I. částečného rozvrhu s tím, že pro stanovení finančních zdrojů určených k výplatě II. částečného rozvrhu bylo kalkulováno s výší budoucích příjmů, výdajů, rezerv a procentuálního uspokojení v hodnotě 45,00 % v I. částečném rozvrhu. Předběžnou kalkulaci shrnuje následující tabulka.

Tab. 16: Kalkulace pro provedení II. částečného rozvrhu k datu 21.11.2005

Poř.	Položka	Částka
1.	Stav finančních prostředků k 21.11.2005	195 070 000,00
2.	Odhadované příjmy do 31.12.2008	11 100 000,00
3.	Odhadované výdaje do 31.12.2008	42 480 000,00
4.	Rezerva na uspokojení sporných nároků věřitelů	141 589 746,04
5.	Rezerva na uspokojení sporných nároků s charakterem pohledávek za podstatou	9 290 825,30
6.	Rezerva na podmíněně přihlášenou pohledávku	9 926 081,00

Zdroj: Vlastní vypracování na základě interních materiálů poskytnutých SKP

Z tabulky je patrné, že výchozím zdrojem pro kalkulaci procentuální výše uspokojení v II. částečném rozvrhu ke dni 21.11.2005 byl(a):

- (1) **stav finančních prostředků ke dni 21.11.2005**, který činil 195 070 000,00 Kč,
- (2) **detailní kvalifikovaný odhad příjmů do 31.12.2008** ve výši 11 100 000,00 Kč zahrnující příjmy z provozu (zejména pronájmy), ze zpeněžení konkurzní podstaty a z kapitálového majetku,
- (3) **detailní kvalifikovaný odhad výdajů do 31.12.2008** ve výši 42 480 000,00 Kč obsahující výdaje na pohledávky za podstatou, nároky na odstranění vad (garance), pracovní nároky zaměstnanců úpadce a rezervu na ostatní mimořádné výdaje,
- (4) **tvorba rezervy ve výši 141 589 746,04 Kč** pro plné uspokojení nároků věřitelů, jejichž pohledávky zůstaly po přezkumných jednáních sporné,
- (5) **tvorba rezervy ve výši 9 290 825,30 Kč** na sporné nároky věřitelů do konkurzního řízení, které byly SKP popřeny s odvoláním na ust. § 31 odst. 1 ZKV, tedy s charakterem pohledávek za podstatou,
- (6) **tvorba rezervy ve výši 9 926 081,00 Kč** na podmíněně přihlášenou pohledávku věřitele ČSOB.

Do kalkulace ke dni 21.11.2005 nebyla zahrnuta tvorba rezervy na podmíněně uplatněné pohledávky čtyř věřitelů (členů představenstva úpadce) z titulu jištění části pohledávky věřitele ČSOB jako směnečných ručitelů, neboť se jednalo o duplicitu s rezervou vytvořenou správcem již pro krytí pohledávky věřitele ČSOB.

Z údajů tabulky č. 15 a souvisejícího komentáře bylo následně provedeno vyčíslení čistých finančních prostředků určených k uspokojení v II. částečném rozvrhu, jak zpřehledňuje následující tabulka.

Tab. 17: Kalkulace finanční částky určené k II. částečnému rozvrhu

	Finanční hotovost	Přihlášené pohledávky	
K dispozici	195 070 00,00	169 456 667,62	
Blokováno	108 684 041,81	77 667 920,08	
K rozvrhu	86 385 958,19	246 824 587,70	35,00 %

Zdroj: Vlastní vypracování na základě interních materiálů poskytnutých SKP

Stav celkové finanční hotovosti byl ke dni 21.11.2005 ve výši 195 070 00,00 Kč. **K rozvrhu však byla použita částka pouze v hodnotě 86 385 958,19 Kč**, když bylo nutné zablokovat a nepoužít finanční částku ve výši 108 684 041,81 Kč, která zahrnovala předpokládané náklady ponížené o předpokládané příjmy do 31.12.2008, rezervu na sporné nároky věřitelů s charakterem pohledávek za podstatou a zejména blokaci 45,00 % uspokojení popřených nároků, o kterých dosud nebylo pravomocně soudem rozhodnuto. V případě, že by soudem byly tyto nároky pravomocně zjištěny, správce by musel okamžitě vyplatit 45,00 %, tj. poměrnou část připadající na uspokojení z I. částečného rozvrhu.

Celková výše zjištěných přihlášených pohledávek po odečtení sumy čtyř podmíněných nároků (důvod nezahrnutí do kalkulace viz výše) a přičtení podmíněného nároku ČSOB činila 169 456 667,62 Kč. Tuto částku bylo nutné navýšit pouze o rezervu ve výši 77 667 920,08 Kč a nikoliv již o výši celkových přihlášených nároků (141 589 746,04 Kč), které byly a jsou předmětem incidenčních sporů. Z celkové výše těchto nároků totiž již 45,00 % bylo zablokováno na finančních prostředcích pro případnou okamžitou výplatu poměrného uspokojení z titulu pravomocného zjištění dosud popřených pohledávek soudem. **K rozvrhu tak byla použita suma přihlášených nároků věřiteli ve výši 246 824 587,70 Kč.**

Z výše provedené detailní kalkulace bylo správcem zjištěno, že **k datu 21.11.2005 bylo možné se stávajícími finančními prostředky provést částečný rozvrh ve výši 35,00 %,**

nebot' použitelných finančních prostředků k rozvrhu bylo celkem v hodnotě 86 385 958,19 Kč a veškerých uplatněných přihlášených nároků v celkové částce 246 824 587,70 Kč.

Na návrh správce vydal konkurzní soud dne 19.12.2005 usnesení (viz *příloha č. 19*), jímž povolil vydání II. částečného rozvrhu. Každá pohledávka pravomocně zjištěná a zařazená ve druhé třídě tak byla v II. částečném rozvrhu provedeném v lednu 2006 poměrně uspokojena do výše 35,00 %, **přičemž celková výše použitých zdrojů pro uspokojení věřitelů dosáhla částky 55 404 922,28 Kč.**

6. ZHODNOCENÍ DOSA VADNÍHO PRŮBĚHU KONKURZU, PROGNÓZA BUDOUCÍHO VÝVOJE – ÚPADCE STAVEBNÍ PODNIK RALSKO, A. S.

6.1 ZHODNOCENÍ PRŮBĚHU KONKURZU K DATU 31.1.2006

Průběh konkurzu, zejména jeho počáteční fáze byla značně zkomplikována kauzou zločinného spolčení konkurzního soudce JUDr. Jiřího Berky s konkurzním správcem Mgr. Danielem Thonatem. Po dobu jeho působení ve funkci správce byl nadále provozován podnik, tj. nebyly přerušeny ani cedovány žádné stavební činnosti i přesto, že byly realizovány se značnou ztrátou. Taktéž vyplácení vysokých mezd, odměn a dalších nestandardních nákladů kompletního konkurzního týmu způsobilo značnou škodu konkurzní podstatě a potažmo i věřitelům.

SKP Ing. Vladimír Komeda musel hned v prvních dnech a týdnech po převzetí funkce po SKP Mgr. Danielu Thonatovi činit opatření k nápravě stavu. Zejména stabilizovat finanční situaci a s ohledem na ztrátovost provozu podniku začal přijímat rychlá opatření k minimalizaci nákladů spojených s udržováním a správou podniku.

Po vyslovení souhlasu soudu správce zpeněžil části movitých věcí nepotřebných pro další činnost podniku. V průběhu období 7 - 8/2003 cedoval leasingové smlouvy, smlouvy o zajišťování sdružených investic a smlouvy s investory, kde úpadce vystupoval jako generální dodavatel. Během období 6 - 12/2003 pak z důvodu nadbytečnosti vypověděl pracovní smlouvy více než polovině zaměstnanců. **Veškeré tyto úkony vedly k úspoře nákladů a stabilizaci kritické finanční situace.**

Značné komplikace v prvotní fázi konkurzního řízení přinesly reklamace záručních oprav na stavbách, havárie na sítích v bytovém hospodářství a všeobecně špatný technický stav bytového hospodářství v České Lípě i ve Šluknově.

Negativním vlivem působícím na délku konkurzního řízení byly a jsou zdlouhavé čekací lhůty na nařízení soudních jednání. Příkladem lze uvést sedmiměsíční čekací

dobu na nařízení druhého (zvláštního) přezkumného jednání s tím, že správcem byla žádost o nařízení tohoto jednání urgována a podána opakovaně.

Délka konkurzního řízení je dále komplikována množstvím incidenčních sporů, sporů v trestním řízení a dalších souvisejících sporů. K 31.1.2006 je správcem evidováno celkem 23 nerozhodnutých incidenčních sporů na určení popřené pohledávky ve výši 148 524 114,94 Kč a dvě vylučovací žaloby. Aktivně legitimován je správce v 176 soudních sporech – o zaplacení pohledávek z obchodního styku, o zaplacení dluhů na nájemném a o zaplaceních ostatních pohledávek v celkové výši 45 137 705,35 Kč.

Výrazné urychlení konkurzního řízení přineslo uzavření „Dohody o narovnání všech sporných vzájemných vztahů“ s úpadcem Lužická stavební společnost s. r. o.⁷⁸ Vyřešil se tím incidenční spor, který svou povahou směřoval k prodloužení délky konkurzního řízení o řadu let.

Časově i materiálně zatěžují konkurzní správu vyskytující se trestní spory, neboť orgány činné v trestním řízení požadují analyzovat a dokladovat věci týkající se předmětu jejich šetření. Jedná se o spory ve věcech trestných činů dle ust. § 125 – „*Zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění*“ (fiktivní a podvodné operace), ust. § 255 – „*Porušování povinností při správě cizího majetku*“ (jednání, kterým vznikla škoda konkurzní podstatě a potažmo i věřitelům), ust. § 256 – „*Poškození věřitele*“ (zmaření uspokojení věřitele nedbalým, nekvalifikovaným či úmyslným jednáním vedoucím ke snížení podstaty a potažmo i k nižšímu či žádnému uspokojení věřitelů).

Výčet trestných činů vyskytujících se v konkurzních řízeních je k dispozici v *příloze č. 20*.

K 31.1.2006 je v soupisu konkurzní podstaty evidována pouze jediná nemovitost - Administrativní budova v České Lípě čp. 970 v hodnotě 4 000 000,00 Kč (využívaná správou konkurzní podstaty a částečně pronajímána Pozemkového fondu ČR). Veškeré evidované movité věci tvoří vybavení kanceláří v administrativní budově (50 % je využíváno konkurzní správou, zbývajících 50 % je v pronájmu).

---

⁷⁸ podrobná analýza v oddíle 5.6 Související soudní spory

Příjmy k 31.1.2006, dosažené zpeněžením majetku v konkurzní podstatě, rekapituluje následující tabulka.

Tab. 18: Příjmy dosažené zpeněžením majetku k 31.1.2006

Poř.	Položka	Zpeněžení majetku
1.	Část podniku	241 000 000,00
2.	Nemovitosti	65 048 683,00
3.	Movitý majetek	7 926 985,00
4.	Finanční majetek	2 889 203,26
Celkem		316 864 871,26

Zdroj: Vlastní vypracování na základě interních materiálů poskytnutých SKP

Celkový příjem dosažený zpeněžením konkurzní podstaty činí 316 864 871,26 Kč (náklady na zpeněžení nejsou zahrnuty), z toho 241 000 000,00 Kč představuje výtěžek ze zpeněžení části podniku „Bytové hospodářství Česká Lípa“, 65 048 683,00 Kč výtěžek ze zpeněžení ostatních nemovitostí, 7 926 985,00 Kč výtěžek ze zpeněžení movitého majetku a 2 889 203,26 Kč výtěžek ze zpeněžení ostatního finančního majetku.

Cena dosažená vydražením „Bytového fondu v České Lípě“ výrazně předčila hodnotu ocenění (o 93 900 000,00 Kč), což bude v důsledku znamenat **výrazně vyšší procentuální uspokojení věřitelů v konečném rozvrhu.**

Veškeré příjmy za celé období trvání konkurzu včetně příjmů z provozování podniku činí 627 831 446,60 Kč.

Celkové výdaje za období konkurzního řízení s vyčíslením nejdůležitějších položek zpřehledňuje následující tabulka.

Tab. 19: Celkové výdaje za trvání konkurzu k 31.1.2006

Poř.	Položka	Výdaje k 31.1.2006
1.	Provozování podniku	331 181 546,40
2.	Provedené dražby	4 938 356,40
3.	Znalecké posudky	1 136 600,00
4.	Částečné rozvrhy	127 378 600,00
5.	Výplata OU	1 484 324,00
6.	Ostatní výdaje	37 229 822,60
Celkem		503 349 249,40

Zdroj: Vlastní vypracování na základě interních materiálů poskytnutých SKP

Celkové výdaje za trvání konkurzu k 31.1.2006 činí 503 349 249,40 Kč, když tato suma se skládá z výdajů na provoz podniku, provedení dražeb, vyhotovení znaleckých posudků, vyplacení obou částečných rozvrhů, výplaty nároků na oddělené uspokojení a ostatních výdajů.

Provedené částečné rozvrhy v období 1/2005 a 1/2006 posunuly konkurzní řízení v jeho distribuční fázi výrazně dopředu. Každá pravomocně zjištěná pohledávka je k 31.1.2006 poměrně uspokojena do výše 80 %, přičemž celková hodnota použitých zdrojů pro toto uspokojení dosáhla výše 127 379 731,70 Kč. **Do 100 % tak zbývá uspokojit pravomocně zjištěné nároky ve výši 31 726 561,88 Kč.**

Stav finančních prostředků k 31.1.2006 je úpadcem evidován v částce 124 482 197,20 Kč.

6.2 PROGNÓZA BUDOUCÍHO VÝVOJE

Dotazy směřující na správce ohledně budoucího vývoje konkurzu zůstaly nezodpovězeny. Odmítl jakkoliv spekulovat o dalším vývoji, neboť dle jeho slov není možné odhadnout reálný budoucí vývoj tohoto řízení.

Pro účely této diplomové práce byly detailně prostudovány veškeré poskytnuté materiály, byla provedena analýza dosavadního průběhu konkurzního řízení a v hrubém nástinu tedy bude realizován pokus o zjednodušenou prognózu budoucího vývoje.

Vyvstává elementární otázka, jaké finální míry uspokojení bude v konečném rozvrhu dosaženo a v jakém časovém horizontu lze předpokládat ukončení konkurzního řízení.

Ukončení konkurzního řízení bude odvislé od délky trvání incidenčních sporů a vylučovacích žalob, méně ovlivněno pak bude aktivními spory vedenými správci, v nichž vymáhá pohledávky z obchodního styku, z nezaplaceného nájemného a ostatní. Ty je totiž možné po vyslovení souhlasu soudu dle ust. § 27 a § 27a ZKV kdykoliv během konkurzu prodat či požádat soud o vyřazení pohledávek pro jejich nedobytnost.

Do konce roku 2004 bylo celkem zahájeno 23 incidenčních sporů, všechny o určení pravosti pohledávky. Ve všech případech již bylo nařízeno soudní jednání, v žádném z nich nebylo dosud rozhodnuto. S přihlédnutím k značně dlouhým lhůtám pro nařízení soudních jednání na Krajském soudu v Ústí nad Labem je možné předpokládat, že pro každý incidenční spor budou nařízena ještě další čtyři soudní jednání, každé v rozpětí půl roku, po nichž bude pravomocně rozhodnuto. **Základem tedy bude hypotéza, že incidenční spory budou pravomocně vyřešeny do konce roku 2008.**

V roce 2003 byly proti správci zahájeny dvě vylučovací žaloby z titulu neoprávněného zapsání nemovitostí do konkurzní podstaty. **S velkou pravděpodobností budou oba spory do konce roku 2007 ukončeny.**

Nemovitý majetek je kromě „Administrativní budovy v České Lípě“ v hodnotě ocenění 4 000 000,00 Kč zpeněžen. Totéž lze konstatovat o movitém majetku, který je zpeněžen s výjimkou věcí umístěných v administrativní budově. **Zpeněžení nemovitosti včetně veškerého vybavení lze realizovat** veřejnou dražbou dobrovolnou dle zákona č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách **v časovém rozpětí šesti měsíců** od zahájení výběrového řízení na dražebníka do data předání předmětu dražby. To znamená, že realizace dražby neovlivní negativně délku konkurzního řízení.

Výše provedenou analýzu lze vzít jako výchozí bod pro stanovení termínu ukončení konkurzního řízení. **Předpokladem tedy bude, že k ukončení konkurzního řízení dojde nejpozději do 31.12.2008.**

Nejdůležitější částí prognózy je stanovení procentuální i hodnotové míry uspokojení přihlášených nároků věřitelů potřebné pro sestavení konečného rozvrhu a následného zrušení konkurzu.

Kvalifikovaný odhad výdajů do konce roku 2008 byl pro účely provedení částečných rozvrhů kalkulován ve výši 42 480 000,00 Kč (včetně vyúčtování odměny a výdajů SKP) a kvalifikovaný odhad příjmů ve výši 11 100 000,00 Kč.

Stav finančních prostředků k 31.1.2006 je v celkové výši 124 482 197,20 Kč, výše neuspokojených pravomocně zjištěných nároků věřitelů po obou částečných rozvrzích v hodnotě 31 726 561,88 Kč a celková výše popřených nároků v hodnotě 141 589 746,04 Kč.

Lze zavést hypotézu, že část incidenčních sporů ve výši 45 %, tj. v hodnotě 63 715 385,70 Kč, bude pravomocně soudem zjištěna a zbývajících 55 %, tj. v hodnotě 77 874 360,30 Kč, bude pravomocně soudem popřena. Věřitelům s pravomocně zjištěnou pohledávkou bude nutné ihned vyplatit 80 % jejich přihlášených nároků připadajících na již provedené částečné rozvrhy, celkem tedy 50 972 308,56 Kč. Zbytkových 20 % neuspokojených zjištěných nároků, tj. částka 12 743 077,14 Kč, bude zahrnuto do celkové sumy pro uspokojení v konečném rozvrhu.

Dalším východiskem pro stanovení míry uspokojení v konečném rozvrhu bude předpoklad, že dosud sporné nároky s charakterem pohledávek za podstatou v celkové výši 9 290 825,30 Kč, budou ze 70 % pravomocně soudem zjištěny. Těchto sedmdesát procent tak bude třeba uspokojit do výše 100 %, tj. v částce 6 503 577,71 Kč. Zbývajících 30 %, tj. hodnota 2 787 247,59 Kč, bude soudem pravomocně klasifikováno jako nároky spadající do II. třídy věřitelů bez nároku na oddělené uspokojení. Na základě této skutečnosti správce vyplatí 80 % zjištěných nároků připadajících na již provedené částečné rozvrhy, tj.

hodnotu 2 229 798,07 Kč. Zbývá část, tj. 20 % ve výši 648 449,52 Kč bude zahrnuta do celkové sumy pravomocně zjištěných nevypacených pohledávek.

Do prognózy je dále nutné zahrnout vliv pěti přihlášek podmíněných pohledávek. V zásadě se jedná o duplicitu krytí jednoho závazku úpadce. V tomto případě se bude předpokládat, že úpadce svůj závazek splní a nebude tedy nutné, aby kterýkoliv směnečný ručitel za úpadce plnil. Úpadce tak zaplatí a sníží své finanční zdroje o 9 926 081,00 Kč.

Posledním východiskem pro zjištění míry uspokojení věřitelů je předpoklad, že aktivní spory správce o zaplacení pohledávek z obchodního styku, z nezaplaceného nájemného a ostatních pohledávek v celkové výši 45 137 705,35 Kč budou ze 40 % dlužníky splaceny, tj. výtěžek do konkurzní podstaty dosáhne výše 18 055 082,14 Kč a ze 60 %, tj. v hodnotě 27 082 623,21 Kč, zůstanou nezaplaceny. Tyto relativně nedobytné pohledávky budou správcem odprodány v průměru za jejich dvacetiprocentní hodnotu. Výtěžek tak naplní konkurzní podstatu ve výši 5 416 524,64 Kč.

Výslednou kalkulaci s vyčíslením výše finančních prostředků určených k účelům sestavení konečného rozvrhu dokumentuje následující tabulka.

Tab. 20: Finanční prostředky použitelné k sestavení rozvrhu

Poř.	Položka	Příjmy a výdaje
1.	Finanční prostředky k 31.1.2006	124 482 197,20
2.	Kvalifikovaný odhad příjmů	+ 11 100 000,00
3.	Kvalifikovaný odhad výdajů	- 42 480 000,00
4.	80 % hodnota prohraných incidenčních sporů	- 50 972 308,56
5.	100 % hodnota zjištěných pohledávek za podstatou	- 6 503 577,71
6.	80 % výplata zjištěných pohledávek do II. třídy	- 2 229 798,07
7.	Zaplacení závazku úpadcem	- 9 926 081,00
8.	Zaplacené pohledávky do konkurzní podstaty	+ 18 055 082,14
9.	Odprodej nedobytných pohledávek	+ 5 416 524,64
Celkem		46 942 038,64

Zdroj: Vlastní vypracování

Hodnota finančních prostředků použitelná pro sestavení konečného rozvrhu bude v konečné fázi konkurzu činit celkem 46 942 038,64 Kč. Podrobná analýza jednotlivých položek, které ovlivní konečnou sumu finančních prostředků, byla provedena výše.

Níže vytvořená tabulka zachycuje finální propočet celkové výše pravomocně zjištěných pohledávek s nárokem na uspokojení k období konečné fáze konkurzního řízení.

Tab. 21: Pravomocně zjištěné nároky

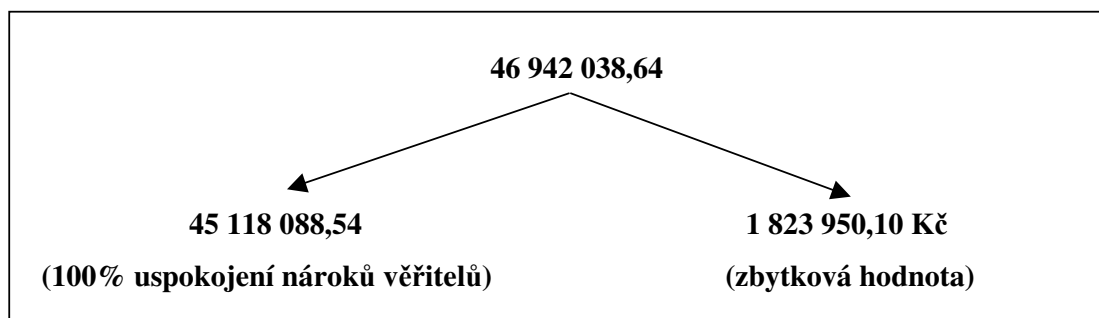
Poř.	Položka	Zjištěné nároky
1.	Zjištěné nároky po výplatě částečných rozvrhů	31 726 561,88
2.	20 % neuspok. nároků prohraných incid. sporů	+ 12 743 077,14
3.	20 % nevypł. zjištěných pohledávek do II. třídy	+ 648 449,52
Celkem		45 118 088,54

Zdroj: Vlastní vypracování

Celková výše pravomocně zjištěných nároků pro účely sestavení konečného rozvrhu bude dle propočtů činit v souhrnu 45 118 088,54 Kč. Podrobný rozbor dílčích položek byl proveden výše.

Následující schéma zachycuje rozdělení použitelných finančních prostředků (výtěžku) v rámci konečného rozvrhu.

Obr. 3: Rozvrh výtěžku

Zdroj: Vlastní vypracování

Provedená prognóza a obrázek č. 3 naznačují všeobecně velice neobvyklou a netypickou situaci pro konkurzní řízení. **Pokud byly odhady budoucího vývoje provedeny správně, dojde u úpadce Stavební podnik Ralsko, a. s. k 100 % uspokojení všech nároků**

věřitelů. Navíc zde vyvstává paradoxní situace, že po uspokojení veškerých závazků zůstane na finančních prostředcích suma ve výši 1 823 950,10 Kč.

Zbytková hodnota bude rozdělena mezi akcionáře podle jejich podílu na základním kapitálu. **Správce pak vyhotoví konečnou zprávu, konkurz bude pravomocně ukončen a společnost Stavební podnik Ralsko, a. s. bude vymazána z Obchodního rejstříku.**

S budoucím vývojem tohoto konkurzního řízení je současně spojena rekodifikace stávajícího úpadkového zákona, který vstoupí v platnost od 1.7.2007. Dle odborníků v konkurzní oblasti se bude nový insolvenční zákon vztahovat ode dne účinnosti i na konkurzní řízení již prohlášená, tj. i na úpadce Stavební podnik Ralsko, a. s.

Podrobný výklad k obsahu nového insolvenčního zákona je v oddílu 7 Rekodifikace.

REKODIFIKACE

7. PŘIPRAVOVANÁ PRÁVNÍ ÚPRAVA – INSOLVENČNÍ ZÁKON

Dosavadní zákon o konkurzu a vyrovnání prošel od roku 1991 dvěma desítkami novel. Věcný záměr zákona o úplné rekodifikaci úpadkového práva byl schválen vládou již v roce 2001, ale až v říjnu roku 2005 se nový insolvenční zákon přiblížil schválení. Sněmovna hlasy všech přítomných poslanců poslala do druhého čtení návrhy předložené vládou i opozicí (politickou stranou ODS). **Výsledný návrh insolvenčního zákona zahrnující vládní i opoziční prvky prošel 8. února 2006 v poslanecké sněmovně třetím čtením, počátkem března 2006 byl beze změn schválen senátem⁷⁹ a v polovině dubna 2006 byl podepsán prezidentem České republiky⁸⁰. V platnost vstoupí ke dni 1.7.2007.**

Celá filozofie zákona je postavena na takzvaném věřitelském konkurzu. To znamená, že osou řízení bude věřitel, o jehož peníze jde v konkurzu především. Jedná se o novinku oproti současné úpravě, neboť doposud měli věřitelé mnohem menší pravomoci, zejména v tom, že správce konkurzní podstaty byl vybírán konkurzním soudcem. Dle nové úpadkové normy bude výběr správce konkurzní podstaty záviset na věřitelích. Věřitelům bude dána i větší možnost, jak naložit s úpadcem. Jde mimo jiné o reakci na mediálně kritizovaná zločinná spolčení některých soudců se správci.

Věřitelé se budou moci sami svobodně rozhodnout, zda chtějí klasický konkurz, kdy dojde v zásadě k likvidaci dlužníka a rozprodeji jeho majetku, nebo zda budou preferovat reorganizaci⁸¹. V takovém případě pak budou společnost fakticky řídit věřitelé, kteří budou uspokojováni z výnosů.

---

⁷⁹ Blíže viz *Komora specialistů pro krizové řízení a insolvenci v ČR* [online]. [cit. 22.6.2005]. Dostupné z <<http://www.kskri.cz/>> ; *Konkursní noviny* [online]. [cit. 22.3.2006]. Dostupné z <<http://www.kn.cz/>>

⁸⁰ Blíže viz *Osobní a rodinné finance* [online]. [cit. 14.4.2006]. Dostupné z <<http://www.mesec.cz/>>

⁸¹ vysvětlení v oddílu 7.1 Zákon o konkurzu a vyrovnání versus insolvenční zákon

K zásadní změně dojde také v postavení takzvaných oddělených věřitelů. Ti budou uspokojováni ve větší míře než jak je tomu podle stávající právní úpravy. Ze sedmdesáti procent se jejich nároky zvýší na devadesát šest procent, přičemž zbylá čtyři procenta z výnosu pohledávky půjdou na náklady konkurzu.⁸²

Návrh insolvenčního zákona se člení na 3 části. Část první, nazvaná „Obecná část“, obsahuje úpravu jednotné fáze řízení a instituty společné všem způsobům řešení úpadku. Ve druhé části, nazvané „Způsoby řešení úpadku“, jsou obsažena zvláštní ustanovení, věnovaná jednotlivým způsobům řešení úpadku. Ve třetí části jsou pak upraveny některé **zvláštní otázky**, které jsou zásadně společné všem způsobům řešení úpadku. Pro vztah jednotlivých částí platí, že ustanovení části první a třetí se aplikují tehdy, jestliže zvláštní úprava části druhé nestanoví pro určitý způsob řešení něco jiného. [13, 14, 18]

Struktura insolvenčního zákona je součástí *přílohy č. 21*.

7.1 ZÁKON O KONKURZU A VYROVNÁNÍ VERSUS INSOLVENČNÍ ZÁKON

Současná úprava úpadkového zákona zcela nedostatečně vymezuje rozdíly mezi způsoby řešení úpadku. Nejde jen o naprostou převahu konkurzů nad vyrovnáními, ale i o to, že kromě konkurzu a vyrovnání tato úprava jiné způsoby řešení úpadku nezná. Proto též **nejsou respektovány některé situace vyžadující zvláštní přístup. Jde zejména o úpadky, které mají hromadné účinky** (úpadky bank a jiných finančních institucí), **o úpadky nepodnikatelů** (spotřebitelské úpadky) **a o zvláštní řešení nepatrných konkurzů.**

S tím souvisí i to, že **nedostatečné rozlišování způsobů řešení úpadku neumožňuje ochranu tzv. poctivého dlužníka** (tj. dlužníka, který si úpadek sám nepřivodil a který k řešení úpadku přistoupil včas a náležitě, čímž svým věřitelům poskytl šanci dosáhnout vyšší míry uspokojení jejich pohledávek).

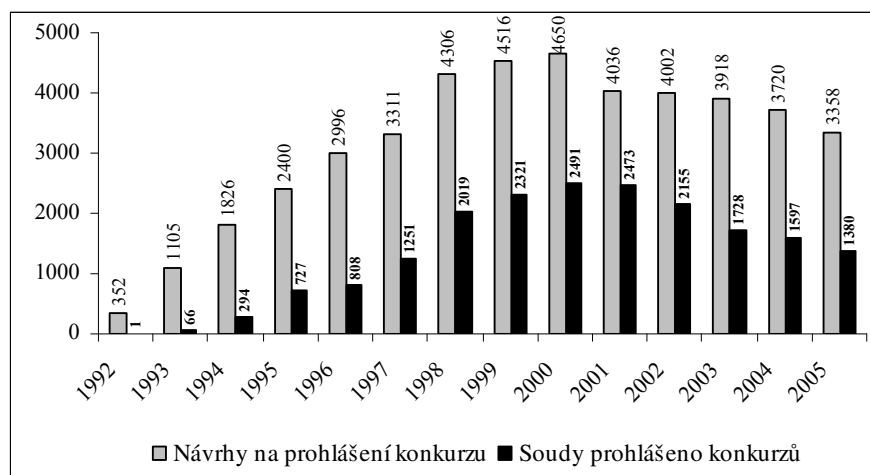
⁸² Blíže viz *Podnikatelský týdeník PROFIT* [online]. [cit. 3.4.2006]. Dostupné z <<http://www.profit.cz/>>

Zásadní význam mají nedostatky procesní povahy. **Jde zejména o vliv legislativní úpravy na nepřiměřenou délku řízení**, neboť stávající úprava usiluje o zkrácení řízení převážně formálními prostředky (např. pořádkovými lhůtami). Negativně působí i přílišná stručnost úpravy, vedoucí k její kusosti, nedostatečnosti a aplikačním problémům.

Shrnou-li se problémy současné praxe, lze konstatovat, že konkurzní řízení trvá příliš dlouho, přináší malé uspokojení věřitelům a nezajišťuje snadný přenos podnikatelských aktivit na nové vlastníky.

Pro přehlednost a srovnání v čase ukazuje následující obrázek vývoj počtu prohlášených konkurzů v ČR za období 1992 až 2005 .

Obr. 4: Konkurzy v ČR za období 1992 – 2005

Zdroj: Ekonomický zpravodajský server Hospodářských novin [online]. [cit. 16.3.2006].
Dostupné z <<http://www.ihned.cz/>>; vlastní vypracování

Na základě grafického vyjádření lze konstatovat, že počet prohlášených konkurzů od roku 1992 rapidně rostl, avšak v rozmezí posledních pěti let se snížil téměř o polovinu. Zatímco v roce 2001 v úpadku skončilo téměř 2500 podnikatelských subjektů, vloni jich bylo jen 1380. Letos by měl počet bankrotujících podniků podle odhadů klesnout o dalších pět procent na zhruba 1330. Do zvýšené odolnosti domácích firem se dle odborníků pozitivně promítlo členství České republiky v EU. Nový konkurzní zákon tento trend údajně změní vlivem zavedení nového institutu osobních bankrotů. Počet konkurzů v ČR je ve srovnání

se západní Evropou stále velmi nízký, například v Belgii je jich každoročně kolem 8000⁸³. [14]

Nová úprava bude usilovat především o to, aby naše insolvenční právo přizpůsobila světovým vývojovým trendům. Současně se bude snažit překonat nedostatky, které charakterizují platnou úpravu a pokusí se najít v tomto směru řadu nových řešení. **Nová úprava insolvenčního práva bude úpravou komplexní.** To především znamená, že již nepůjde o další (byť rozsáhlou) novelizaci úpravy dosud platné, ale o novou souhrnnou úpravu s vlastními zásadami naprosto odlišnými od zásad úpravy dosavadní. Nová úprava se pokusí obsáhnout co nejširší záběr problematiky úpadkového práva a jeho souvislostí. To ovšem v zásadním případě neznamená, že tato úprava v sobě soustředí všechny projevy a důsledky úpadku vyžadující právní úpravu, neboť určitá jejich část bude i nadále řešena ve zvláštních zákonech. Toto je nezbytné z toho důvodu, že v určitých speciálních otázkách je třeba respektovat jejich souvislosti a je proto třeba upravit je v jiném rámci (např. v rámci předpisů daňových, trestních, obchodních a živnostenských). [12]

Totéž se týká postavení správce, které bude řešeno samostatným doprovodným zákonem o insolvenčních správcích. Návrh tohoto souvisejícího zákona je v současné době projednáván v poslanecké sněmovně. [15]

Místo řízení konkurzního a řízení vyrovnacího jako dvou samostatných řízení, ovládaných různými principy, zavede nová úprava jednotné insolvenční řízení. V první fázi tohoto řízení půjde především o to, zda existuje úpadek a jak ho řešit. Teprve po rozhodnutí o úpadku dojde k diferenciaci řízení, a to tak, že pro každý ze způsobů řešení úpadku bude zvolen různý postup. I potom však některá ustanovení budou společná všem způsobům řešení úpadku a mezi jednotlivými způsoby řešení nebude nepřekročitelná hranice, protože některé způsoby řešení úpadku se budou moci (nebudou-li úspěšné) přeměnit v konkurz.

Za zásadní novum je třeba považovat skutečnost, že navrhovaná úprava zařadí mezi způsoby řešení úpadku tzv. **reorganizaci**. Úprava reorganizace v návrhu svědčí o tom, že

---

⁸³ Blíže viz *Konkursní noviny* [online]. [cit. 23.3.2006]. Dostupné z <<http://www.kn.cz/>>

vedle konkurzu bude tento způsob řešení úpadku považován za základní. Bude fungovat na sanačním principu a jeho zavedení proto vyrovná nepoměr mezi likvidačním a sanačním principem, který je charakteristický pro platnou úpravu a který se nepovedlo změnit ani novelizací ustanovení o vyrovnání. Zavedení reorganizace bude mít zásadní význam i v řadě dalších aspektů, např. z hlediska možnosti aktivity věřitelů, jakož i v řadě aspektů ekonomických. Významné je i to, že tímto principem se současná úprava přizpůsobí celosvětovým trendům.

Kromě základních způsobů řešení úpadku (vedle konkurzu a reorganizace), **bude upravovat zákon ještě další způsoby.**

Samostatným způsobem budou řešeny i úpadky finančních institucí. Důvodem jsou hromadné účinky úpadku, pro které použití standardních způsobů není přiměřené.

Novým (v podstatě sanačním) **způsobem řešení úpadku bude tzv. oddlužení – osobní bankrot.** Bude přicházet v úvahu jako řešení úpadku (neschopnosti splácet své dluhy) nepodnikatelských subjektů a dále i u některých drobných podnikatelů - fyzických osob. Přitom bude mít dvě formy, a to oddlužení (jednorázovým) vyrovnáním, navazujícím volně na institut vyrovnání (známý z dosavadní úpravy) a dále oddlužení formou splátkového kalendáře, určené fyzickým osobám s pravidelným příjmem.

Pokud tedy dlužník nebude schopen splácet dluhy, bude se moci obrátit na soud s návrhem na osobní bankrot (návrh nebudou moci podávat věřitelé, ale pouze dlužník). Tento návrh bude obsahovat způsob řešení závazku v období následujících pěti let. Soud pak vyzve věřitele, zda s oddlužením souhlasí a v případě jejich souhlasu ustanoví insolvenčního správce a tím začne samotný proces oddlužení. Součástí bude rozprodání majetku, který dlužník nebude potřebovat bezprostředně ke svému životu a k zajištění příjmů na splácení. Zároveň bude veškeré své příjmy (řádné i mimořádné) po odečtení životního minima poukazovat na splacení dluhu. Pokud po dobu pěti let bude plnit stanovený plán oddlužení, budou mu po uplynutí této lhůty zbylé pohledávky prominuty.

Při tomto způsobu řešení úpadku je nutné upozornit na fakt, že soud povolí oddlužení jen v případě, že půjde o lepší variantu k uhrazení dluhu, tj. pokud dlužník nebude mít majetek, ze kterého by dluhy uhradil nebo pokud by exekuce tohoto majetku byla pro věřitele méně výhodná.⁸⁴

Za **samostatný způsob řešení úpadku** bude možné považovat i **tzv. nepatrný konkurz**. Jeho prostřednictvím budou řešeny případy, kdy úpadce nebude mít dostatečný majetek.

Návrh zákona dále počítá se zavedením **instituce insolvenčního rejstříku**. Půjde o informační systém, jehož správcem bude Ministerstvo spravedlnosti. Tento rejstřík bude součástí informačního systému veřejné správy, zajistí informovanost o insolvenčním řízení a bude plnit i další úkoly (např. při doručování písemností). Insolvenční rejstřík bude tedy elektronický informační systém obsahující informace o úpadkových řízeních, seznam insolvenčních správců a seznam dlužníků. [12, 14]

Související zákon o insolvenčních správcích je v současné době projednáván poslaneckou sněmovnou. V návrhu je zakotven požadavek, aby všichni insolvenční správci měli vysokoškolské vzdělání ekonomického nebo právnického směru. Dosavadní norma totiž umožňuje, aby funkci správce konkurzní podstaty vykonávali lidé se středním vzděláním. V návrhu je ustanoveno přechodné období, které umožní, aby ti, kteří nebudou mít potřebné vysokoškolské vzdělání, si je během šesti let dodělali. Dále návrh zákona požaduje, aby každý, kdo chce být insolvenčním správcem, splnil certifikované zkoušky ze znalosti úpadkového práva organizované Ministerstvem spravedlnosti. Podstatný je i návrh na zřízení registru správců, který by byl veden jednotně pro celé území České republiky.⁸⁵ [14]

7.2 ZHODNOCENÍ REKODIFIKACE ÚPADKOVÉHO PRÁVA

Nový insolvenční zákon přinese do problematiky úpadků nové principy. Věřitelé budou mít při konkurzu hlavní slovo, budou mít zásadní vliv na jmenování konkurzního správce,

---

⁸⁴ Blíže viz *Portál pro podnikání a export* [online]. [cit. 1.11.2005]. Dostupné z <<http://www.businessinfo.cz/>>

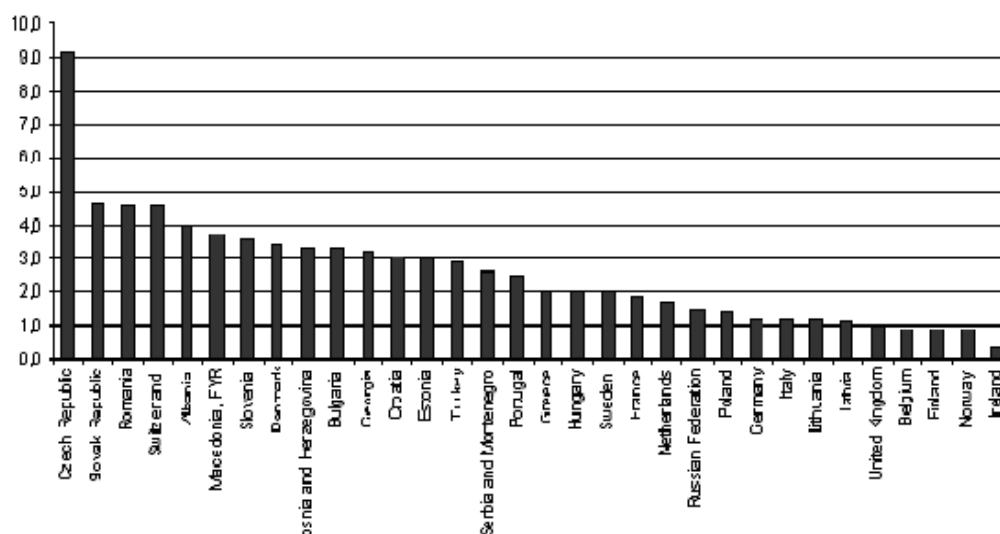
⁸⁵ Blíže viz *Konkursní noviny* [online]. [cit. 23.3.2006]. Dostupné z <<http://www.kn.cz/>>

krach podniku nebude znamenat nutně jeho likvidaci. Dále bude moci dojít k reorganizaci nebo oddlužení podniku a také k oddlužení fyzické osoby prostřednictvím osobního bankrotu. Pro podvodné věřitele zákon vymezí sankce v podobě pokut. Neméně důležitým přínosem bude zavedení insolvenčního rejstříku, jehož součástí bude seznam insolvenčních správců a všech úpadců.

Insolvenční zákon je tvořen k účelu zlepšení kvality konkurzů, vyšší výtežnosti, snížení délky trvání konkurzu, omezení korupce a posílení důvěry věřitelů.

Porovnání délky trvání konkurzů v jednotlivých evropských zemích zpřehledňuje následující obrázek.

Obr. 5: Délka trvání konkurzu v Evropě (v letech)

Zdroj: *The World Bank* [online]. [cit. 28.1.2006]. Dostupné z <<http://www.worldbank.org/>>; vlastní vypracování

Česká republika je v evropském porovnání v současné době hodnocena jako nejhorší co do kvality i délky trvání konkurzu. Během několika let po rekodifikaci se předpokládá, že se ČR dostane mezi nejlepší. Podnikatelé nyní ztrácejí své peníze, když jejich dlužník zkrachuje a všechny české konkurzy až na pár výjimek končí likvidací podniku. Po zavedení nové úpravy budou mít věřitelé větší pravomoci (stejně jako to již funguje

v Evropě) a bude posílena možnost prodeje podniku (a tedy jeho pokračování) a dále přibude možnost reorganizace. [23]

Rekodifikací dojde celkově ke zlepšení konkurzního řízení. Pro **věřitele se proces stane důvěryhodnějším**, neboť právě oni budou mít při konkurzu hlavní slovo. Přínosem bude i **důslednost v ochraně věřitelů před zneužíváním procesu ze strany dlužníka** i ostatních subjektů insolvenčního řízení. Současně **se sníží korupční prostředí**. Nová úprava se totiž pokusí rozbít možnost propojení mezi soudci a správci, což je v ČR dlouhodobý problém. Za zlepšení by mohl být považován i **nelikvidační způsob řešení úpadku**. Tím je myšlen institut reorganizace (tj. zachování provozu podniku, změna majetkové struktury, přeměna pohledávek věřitelů na jiné nároky vůči reorganizovanému podniku) a institut prodeje podniku nebo jeho části (tj. zachování provozu podniku nebo jeho životaschopné části).

Nový insolvenční zákon by mohl mít **přínos i pro ekonomickou sféru**. Dle odborníků by mohl přinést:

- (a) **rychlejší ekonomický růst** - konkurzy budou trvat daleko kratší dobu a nepovedou nutně k zániku podniku,
- (b) **nižší nezaměstnanost** - další podniky nebudou krachovat kvůli tomu, že jim podnik v konkurzu nikdy nezaplatí, konkurzy nebudou řešeny pouze likvidační cestou,
- (c) **snížení výdajů státního rozpočtu** - odpadnou problémy s případnou sanací podniků,
- (d) **impuls pro rozvoj ekonomiky** - lepší přístup k úvěrovému financování, úvěry budou více dostupné i malým a středním podnikům,
- (e) **zvýšení atraktivity ČR** pro zahraniční investory a zlepšení reputace v zahraničí.⁸⁶

---

⁸⁶ Blíže viz *Úřad vlády České republiky* [online]. [cit. 26.2.2006]. Dostupné z <<http://www.vlada.cz/>>

ZÁVĚR

Koncepce konkurzního práva v ČR vychází z toho, že dlužník může být v úpadku buď ve formě platební neschopnosti či předlužení, nebo se u něho mohou projevit obě formy úpadku souběžně. To také dle auditorů a soudních znalců, kteří posuzovali předkonkurzní situaci zkoumané společnosti Stavební podnik Ralsko, a. s., bylo v závěru roku 2002 naplněno. Na základě jejich poznatků lze za podstatnou roli úpadku považovat selhání lidského činitele (vlastníků a managementu).

Konkurzní řízení je velmi složitým procesem, ve kterém má **správce konkurzní podstaty dominující postavení, průběh a výsledek konkurzního řízení je závislý na jeho morálních vlastnostech a odborných znalostech**. Podléhá sice kontrole vykonávané věřitelským orgánem a v rámci dohledu dle ust. § 12 odst. 1 ZKV i konkurzním soudcem, ale tento dohled nemůže postihnout kvalitu využívání rozsáhlých práv i plnění povinností správce. Na výkonu práv a plnění povinností správce jsou závislí věřitelé co do míry uspokojení svých pohledávek za úpadcem.

Cílem konkurzu je dle ust. § 2 odst. 3 ZKV dosáhnout poměrného uspokojení věřitelů z majetku tvořícího konkurzní podstatu. Samotný cíl konkurzu je limitován dalšími faktory, které vyplývají ze zvoleného způsobu zpeněžení majetku z konkurzní podstaty, podmínkami konkrétního konkurzu a celou řadou dalších činitelů, kterými se tato diplomová práce limitovaná svým rozsahem nezabývala.

Správce se musí například vypořádávat s nedostupným či nekompletním účetnictvím, s úmyslným vyváděním a únikem majetku. V případě zkoumaného subjektu je složitost konkurzu navíc zapříčiněna sledovaností médií a veřejnosti, protože již nedlouho po zahájení konkurzního řízení došlo k trestnímu stíhání nejen statutárních orgánů a vlastníků, ale i konkurzního správce Mgr. Daniela Thonata a konkurzního soudce JUDr. Jiřího Berky z důvodu zločinného spolčení.

Důležitou roli sehrává současná rekodifikace úpadkového práva. Nový insolvenční zákon by měl přinést urychlení konkurzů, přežití podniků bez absolutní likvidace a zajištění kontroly věřitelů nad správcem. Měl by tedy přinést i rychlejší růst ekonomiky. V návaznosti na budoucí urychlení konkurzů je nutné konstatovat, že konkurzní správce nemá žádný důvod prodlužovat konkurz. Jeho délka se odvíjí od navazujících soudních sporů, což znamená, že ani nová úprava na této věci nic nezmění. Co se týče zachraňování a znovuoživování podniků, je v praxi zcela běžné, že do konkurzu se dostávají firmy zbavené majetku, peněz, zákazníků, bez účetnictví – zkrátka „vytunelované“. Většinou tedy není co zachraňovat či reorganizovat. A pokud je prohlášen konkurz na zdánlivě fungující společnost, při bližším pohledu se zjistí, že trpí přezaměstnaností, nedokáže se prosadit na trhu a reorganizací (zbankrotovat) měla projít již před několika lety. V neposlední řadě je nutno zmínit navrhované posílení práv věřitelů a rozbití vazby mezi soudcem a správcem konkurzní podstaty. Věřitelé budou moci přímo zasahovat do řízení, odvolávat a ustanovovat správce do funkce se silou hlasu podle výše pohledávek. V tomto případě tedy vyvstávají otázky, do jaké míry bude správce ochoten popřít i zjevně vadnou pohledávku, když za odměnu bude věžitelem se silným postavením odvolán. A koho bude poslouchat, zda zákon či nejsilnějšího věřitele.

Nezbývá tedy než čekat a doufat, že nový insolvenční zákon, který vstoupí v platnost od 1.7.2007, posune ekonomické prostředí v ČR směrem kupředu do vyspělé Evropy. Zákon je každopádně důležitým signálem pro zahraniční investory, kteří naše podnikatelské prostředí hodnotili dosud jako rizikové. Čas ukáže, jak silná a efektivní legislativní norma byla poslanci, senátory i prezidentem republiky schválena.

Závěrem lze říci, že velkým přínosem a usnadněním pro kvalitní zpracování diplomové práce na téma konkurzní řízení bylo čtyřleté praktické působení v týmu správce konkurzní podstaty Ing. Vladimíra Komedy. V práci byly shrnuty jak zkušenosti získané z různých konkurzů, tak poznatky z odborné literatury, zejména komentářů k zákonu o konkurzu a vyrovnání ze strany soudců a jiných odborníků v oblasti konkurzního práva.

SEZNAM LITERATURY

Legislativa

- [1] *Zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání*, v platném znění

Monografie

- [2] BAŘINOVÁ, D., HÓTOVÁ, R. A HUČKOVÁ, H. *Konkurzní řízení v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2002. 173 s. ISBN 80-247-0138-3.
- [3] BREALEY, R. A. A MAYERS, S. C. *Principles of Corporate Finance*. 4.vyd.: Irwin/McGraw-Hill, 2003. 1035 s. ISBN 0-072-55752-4.
- [4] EPSTEIN, D. G., NICKLES, S. H. A WHITE, J. J. *Bankruptcy*. 1. vyd. Minnesota: 1998. 493 s. ISBN 0-314-01124-2.
- [5] KOTOUČOVÁ, J. A RABAN, P. *Konkurs a vyrovnání*. 1. vyd. Praha: Orac, 1999. 307 s. ISBN 80-86199-05-3.
- [6] KOZEL, R. *Problémy konkursního řízení a jejich řešení*. 2. vyd. Praha: LINDE, 2003. 471 s. ISBN 80-7201-400-5.
- [7] POHL, T. *Krok za krokem konkurzem a vyrovnáním*. 1. vyd. Praha: Prospektrum, 2000. 317 s. ISBN 80-7175-092-1.
- [8] RABENSTEIN, Z. *Receptář správce konkursní podstaty*. 1. vyd. Hradec Králové: ROSICO, 2000. 110 s. bez ISBN (brož.).
- [9] SCHELLEOVÁ, I. *Konkurzní právo*. 1. vyd. Praha: B.I.B.S., 2004. 315 s. ISBN 80-86575-61-6.
- [10] SCHELLEOVÁ, I. *Jak vyhlásit konkurz a vymáhat pohledávky*. 1. vyd. Praha: Computer Press, 2001. 160 s. ISBN 80-7226-454-0.

Odborné články

- [11] DEUTSCH, E. et al. Rekodifikace úpadkového práva. In *Mezinárodní konference o úpadku v České republice, Praha 26. – 27. dubna*. Ed. Komora specialistů pro krizové řízení a insolvenční v ČR, 2004, s. 50 – 59. bez ISBN (brož.).
- [12] TARANDA, P. et al. Insolvenční praxe v České republice. *Bulletin Komory specialistů pro krizové řízení a insolvenční v ČR*, 2005, č. 2, s. 10 – 13. ISBN neuvedeno.

Elektronické monografie

- [13] *Komora specialistů pro krizové řízení a insolvenční v ČR* [online]. [cit. 22.3.2006]. Dostupné z <<http://www.kskri.cz/>>
- [14] *Konkursní noviny* [online]. [cit. 23.3.2006]. Dostupné z <<http://www.kn.cz/>>
- [15] *Konkursní noviny* [online]. [cit. 23.3.2006]. Dostupné z <<http://www.konkursni-noviny.cz/>>
- [16] *Nakladatelství ekonomické a právní literatury* [online]. [cit. 15.1.2006]. Dostupné z <<http://www.sagit.cz/>>

- [17] *Noviny pro konkurs a vyrovnání* [online]. [cit. 10.3.2006].
Dostupné z <<http://www.konkurs-vyrovnaní.cz/>>
- [18] *Podnikatelský týdeník PROFIT* [online]. [cit. 3.4.2006].
Dostupné z <<http://www.profit.cz/>>
- [19] *Sbírka předpisů České republiky* [online]. [cit. 22.2.2006].
Dostupné z <<http://www.sbirka.cz/>>
- [20] *Server českého soudnictví* [online]. [cit. 11.4.2006]. Dostupné z <<http://www.justice.cz/>>
- [21] *The Insolvency Service Website* [online]. [cit. 28.3.2006].
Dostupné z <<http://www.insolvency.gov.uk/>>
- [22] *The WorldLII* [online]. [cit. 11.12.2005].
Dostupné z <<http://www.worldlii.org/catalog/3002.html/>>
- [23] *The World Bank* [online]. [cit. 28.1.2006]. Dostupné z <<http://www.worldbank.org/>>
- [24] *Úřad vlády České republiky* [online]. [cit. 26.2.2006].
Dostupné z <<http://www.vlada.cz/>>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1	Schéma průběhu konkurzního řízení	(3 listy)
Příloha č. 2	Výpis z obchodního rejstříku	(3 listy)
Příloha č. 3	Kopie usnesení o prohlášení konkurzu	(3 listy)
Příloha č. 4	Kopie zkráceného znění usnesení o změně SKP	(1 list)
Příloha č. 5	Protokol o schůzi věřitelů	(3 listy)
Příloha č. 6	Usnesení o volbě věřitelského výboru	(1 list)
Příloha č. 7	Usnesení o nařízení řádného přezkumného jednání	(1 list)
Příloha č. 8	Usnesení o nařízení zvláštního přezkumného jednání	(1 list)
Příloha č. 9	Protokol o konání druhého (zvláštního) přezkumného jednání	(1 list)
Příloha č. 10	Výpis ze soupisu nemovitostí „Bytový fond Česká Lípa“	(1 list)
Příloha č. 11	Usnesení o souhlasu se zpeněžením majetku „BF Česká Lípa“	(1 list)
Příloha č. 12	Zkrácená verze dražební vyhlášky „Bytový fond Česká Lípa“	(3 listy)
Příloha č. 13	Výpis ze soupisu nemovitostí „Soubor Šluknov“	(1 list)
Příloha č. 14	Usnesení o souhlasu se zpeněžením majetku „Soubor Šluknov“	(1 list)
Příloha č. 15	Zkrácená verze dražební vyhlášky „Soubor Šluknov“	(3 listy)
Příloha č. 16	Aktuální soupis podstaty k 31.7.2005	(2 listy)
Příloha č. 17	Usnesení o uzavření „Dohody o narovnání vztahů“	(1 list)
Příloha č. 18	Usnesení o povolení I. částečného rozvrhu	(1 list)
Příloha č. 19	Usnesení o povolení II. částečného rozvrhu	(2 listy)
Příloha č. 20	Výčet trestných činů	(1 list)
Příloha č. 21	Struktura insolvenčního zákona	(2 listy)